

Ainevaldkond KUNSTIAINED

1. Ainevaldkondlikud pädevused.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt teadvustab oma sidet kunsti, muusika ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga, on loova eluhoiakuga, mõistab kunsti ja muusika osatähtsust nüüdisaegses kultuuris. Kunsti ja muusika õppimise kaudu toetatakse õpilastes üldpädevuste arengut.

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev. Kunstid on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Leitakse seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast. Kunstiainete õpetamine ja tutvustamine lõimub kohaliku kultuuriga. Väärtustatakse kodukoha ja Eesti kultuuripärandit.

2. Ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise kirjeldus, põhimõtted.

Üldpädevused	
1) kultuuri- ja väärtuspädevus	Eesmärk tajuda ja väärtustada oma seotust kodukoha, kooli, kogukonna, ühiskonna, pärimuskultuuri, looduse ja keskkonnaga. Tunda erinevate maade ja rahvaste kultuuripärandit ning nüüdiskultuuri arenguid. Väärtustada loomingut, kultuurilist mitmekesisust. Järgida ühiskondlikke moraalinorme ja väärtusi, hoida kohalikku ja maailma kultuuripärandit.
2) sotsiaalne ja kodanikupädevus	Osalemine kogukonda ja kultuuri väärtustavates projektides (koostööprojektid või heategevuslikud üritused), Eesti riiklike tähtpäevade tähistamine ja üritustesse panustamine. Kooli traditsioonide jätkamine ja uute traditsioonide loomine. Toetava ja üksteisest hooliva koolikeskkonna hoidmine. Väärtustada ühiskondlikku mitmekesisust ja omapära.
3) enesemääratluspädevus	Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi. Analüüsida oma käitumist erinevates olukordades ja järgida tervislikke eluviise, lahendada suhtlemisprobleeme. Tunnetada kooli ja kohaliku kogukonna olulisust turvalise ühiskonna toimimisel.
4) õpipädevus	Õppija oskab organiseerida õppekeskkonda, planeerida õppimist. Õppija suudab analüüsida oma teadmisi ja oskusi ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi, on motiveeritud elukestvaks õppeks. Tunnetab kooli ja kogukonna toetust isiksuse kujunemisel.
5) suhtluspädevus	Õppija suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada, ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja

	neid põhjendada nii emakeeles kui võõrkeeltes omandatud oskuste piires.
6) matemaatikapädevus	Õppija oskab kirjeldada ümbritsevat maailma, mõistab loodusteaduste olulisust ja piiranguid, kasutab tehnoloogiaid eesmärgipäraselt. Rakendab matemaatikale omast keelt, sümboleid ja meetodeid õppetegevuses ning igapäevaelus.
7) ettevõtlikkuspädevus	Õppija oskab seada eesmärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia kasutades omandatud teadmisi ning oskusi. Suudab tuvastada probleeme ja kasutab neis peituvaid võimalusi. Omab algatusvõimet, panustab ühistegevusse, kooliellu ja kohaliku kogukonna arengusse. Vastutab tulemuste eest.
8) digipädevus	Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat õppimisel, kodanikuna tegutsedes. Leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning analüüsib selle usaldusväärsust. Osaleb digitaalses sisuloomes (tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel). Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades. On teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti. Järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

3. Ainevaldkonna õppeainete kaudu läbivate teemade käsitlemise kirjeldus, põhimõtted.

Õppekava läbivad teemad	
1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Taotletakse õppija kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.
2) keskkond ja jätkusuutlik areng	Taotletakse õppija kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust.
3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Taotletakse õppija kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks.
4) kultuuriline identiteet	Taotletakse õppija kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest. Väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv.
5) teabekeskond ja meediakasutus	Taotletakse õppija kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks isiksuseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma analüüsida ja kasutada. Lähtub oma tegevustes

	autorluse põhimõtetest. Vastutab oma käitumise eest teabekeskkonnas.
6) tehnoloogia ja innovatsioon	Taotletakse õppija kujunemist nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
7) tervis ja ohutus	Taotletakse õppija kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
8) väärtused ja kõlblus	Taotletakse õppija kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi, järgib neid igapäevaelus, sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4. Ainevaldkonna õppeainete lõimingu rakendamise viisid ja kirjeldus.

Valdkonnasisene lõiming lähtub kunsti ja muusika ühisosast.

- 1) Teos, autor ja looming kunstis ja muusikas. Õpilasuurimus, loovtöö, kontsert, näitus.
- 2) Esitus, tõlgendus (interpreteerimine) kunstis ja muusikas. Loomeprojekt.
- 3) Klassikalised kunstid. Kunstilooming ja helilooming. Õppekäik, projektõpe.
- 4) Nüüdisaegsed kunstinähtused. Muuseumipedagoogika.
- 5) Ainese kasutamine nii muusikas kui kunstis. Noppeõpe.
- 6) Kunst ja muusika kui loomemajanduse valdkonnad. Karjääriõpe.

5. Teiste ainevaldkondade õppeainete lõimingu rakendamise viisid ja kirjeldus.

Lõimivad õppetegevused aitavad luua terviklikumat maailmapilti, luua loomulikke seoseid ainete vahel ning konteksi ainepädevustele.

- 1) Ajarännak (ajalugu, ühiskonnaõpetus, kirjandus, eesti keel, võõrkeeled, kunst, muusika, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus, matemaatika, kehaline kasvatus jt.).
- 2) Ajajoone loomine (ajalugu, kunst, muusika, kirjandus, geograafia, ühiskonnaõpetus jt.).
- 3) Loovuurimus. Kõik õppeained, olenevalt loovuurimuse uurimuslikust keskmest.
- 4) Disainiprotsessi läbimine kui probleemõpe. Kõik õppeained, olenevalt ülesande püstitusest.
- 5) Kultuuri- ning muusikaprogramm (ajalugu, kunst, muusika, kirjandus, kehaline kasvatus, võõrkeeled, geograafia, matemaatika, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus jt.).
- 6) Sündmuste korraldamine (muusika, kunst, eesti keel, kirjandus, informaatika, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia, kehaline kasvatus, füüsika, meediaõpetus jt.).
- 7) Koolimeedia loomine (veebileht, blogi jt.). Kõik õppeained.
- 8) Film, animatsioon, videokunst. Kõik õppeained.

6. Ainevaldkonna õppeainete õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused (sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline tunni- ja kooliväline tegevus).

Kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti- ja multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, käiakse õppekäikudel, kontsertidel, teatrites, näitustel, muuseumides, stuudiotel, muusikakoolides, looduses, raamatukogudes.

- 1) Õuesõpe. Kohalik linnaruum, ümbruskond, rohealad.
- 2) Õppekäik. Kohalikud muuseumid, galeriid, asutused, kogukonnakeskused.
- 3) Huvitegevus. Koostöövõrgustik kohalike huvikoolidega (muusikakoolid, kunstikoolid, hobiringid).
- 4) Noppeõpe. Koostöö lapsevanematega, erialaspetsialistidega, kogukondade eestvedajatega, koostöö kohaliku omavalitsusega.
- 5) Projektõpe. Õppeasutuseüleised koostööprojektid, pärimuskultuuri väärtustavad projektid, erinevate kultuuride lõiminguprojektid.
- 6) Virtuaalsed õppekeskkonnad (muuseumid, galeriid, muusikaüritused).

7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

- 1) Kunstiainete töörühma koostöö.
- 2) Lennupõhine koostöö.
- 3) Ühisüritused (koolisisesed ja koolivälised), näitused, kontserdid, projektid.
- 4) Kolleegide koosloome, loomelaagrid (õpetajad, huvijuht, juhtkond)
- 5) Õpetajate koostöö mentoritega (koolitused, õpiampsud, koolivälised tugispetsialistid).

8. Ainetundide jaotus.

Õppeaine/Klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	PRÕK § 15 lg 4
Kunstiõpetus	2	1	2/1	1	1	1	1	1	1	10,5
Muusikaõpetus	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13

9. Õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused

Rakvere Vabaduse Kooli kunstiainete valdkonna õppekava vastab riiklikule õppekavale ja erisusi ei ole.

10. Ainevaldkonna õppeainete hindamise põhimõtted, erisuste kirjeldus.

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunsti ja muusika vastu. Rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena.

- 1.-3.kl. kujundav hindamine.
- 4.-6.kl. arvestuslik hindamine (A, MA).
- 7.-9.kl. numbriline hindamine.

Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud töödele saab õpilane suulise tagasiside. Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust.

11. Ainevaldkonna õppeainetes hariduslike erivajadustega (andekad, tuge vajavad) õpilaste õppekorralduse, õpilaste arengu toetamise ja individuaalsuse arvestamise üldised põhimõtted.

Õpilased, kes tavapärase õppetöö käigus ei suuda õpitut omandada, vajavad õppetöös kohandusi, mis enamasti aitavad piisavalt, et õpilane saaks klassiga koos õppida. Vajadusel kasutatakse lihtsustatavaid võtteid, tööjuhendite lisaselgitused, abi info otsimisel ja analüüsimisele. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesanded. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.

AINEVALDKOND: Kunstiained**ÕPPEAINE: Kunstiõpetus****KLASS: 1. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA-MINE/HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: Uurimine, vaatamine, arutlemine					
Uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboliteid	Tuttavas keskkonnas (koolis, klassis, tänaval) kasutatavate märkide ja sümbolite ning nende tähenduste selgitamine	Liiklusmärgid Sümbolid	Praktilised tööd: Tutvub, leiab lähikümbrusest ja selgitab õpetaja valikul erinevaid kujutisi: sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kirjeldab kunstiteoseid lihtsas vormis ja põhjendab oma eelistusi. Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes oma töö valmistamise protsessi.	Nimetamine, mida näeb pildil, ruumilises teoses, audiovisuaalses teoses.	Kunstiteos Teose autor	Praktilised tööd: Vaatleb, kirjeldab erinevaid kunstiteoseid. Kuulab kaaslast, kirjeldab enda töö protsessi õpetaja	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele

	<p>Kunstiteostest inspiratsiooni leidmine oma tööde tarvis.</p> <p>Kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine.</p>		abistavate küsimustega.	tööle suuline tagasiside.	keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Kujutamise- ja vormiõpetus					
Joonistab vaatluse, mälu või fantaasia põhjal.	Vormilt lihtsad esemed ja figuurid.	Fantaasia	<p>Praktilised tööd: Joonistab vormilt lihtsaid esemeid (nt puuviljad, seemned, vihmavari, tass jne)</p> <p>Digipädevused: Tutvub õpetaja juhendamisel mõne vabavara joonistusprogrammi ga, joonistab fantaasiapilte.</p>	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kujutab inimest eestvaates. Kujutab elusolendeid mitmesugustes kehaasendites ja liigutustes. Kujutab puid erinevatel aastaegadel.	Inimese täisfiguur eestvaates. Portree eestvaates. Loomad, linnud. Okaspuud ja lehtpuud. Tehisvormid	Portree kujutamine otsevaates Kehaasendid Okas- ja lehtpuud	<p>Praktilised tööd: Kujutab inimest täisvaates ja portreena (nt. minu sõber, õpetaja, vanemad jm) Joonistab loomi, linde, puid erinevatel aastaegadel.</p>	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis

Kujutab erinevaid liiklusvahendeid ja hooneid.			Kujutab tehiskeskonna elemente (majad, liiklusvahendid)		vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kasutab otstarbekalt ja säästvalt värvipliiatseid.	Pinna katmine värvipliiatsitega. Joonistamine hariliku pliiatsi ja värvipliiatsitega.		Praktilised tööd: Kasutab pliiatseid säästlikult. Teeb erinevaid joonistusi, värvib pilte.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Disain					
Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskonna visuaalset ilmet	Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel. Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve . Erinevate ruumide kirjeldamine.	Kunstnik Tarbeesemed Eriotstarbelised ruumid	Praktilised tööd: Vaatleb ja kirjeldab keskkonda.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma

					võimetele ja tempole.
Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Seostab illustratsioone raamatu sisuga ja põhjendab oma eelistust.	Raamatukujundus.	Illustratsioon	Praktilised tööd: Vaatleb raamatuid ja kirjeldab illustratsioone, leiab seosed raamatu sisuga.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Värvus- ja kompositsiooniõpetus.					
Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust. Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet. Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed.	Meeleolu väljendamine värvidega. Värvide segamine, uute toonide saamine	Värvide segamine Palett Põhivärvid Värvide heledamad ja tumedamad astmed.	.Praktilised tööd: Segab värve ja kasutab neid töös. (nt helestades tausta värvimine, põhivärvide segamine ja kandmine etteantud asukohta)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Organiseerib pildi pinda, arvestades	Pildi pinna organiseerimine.		Praktilised tööd:	Arvestuslik hindamine.	Arvestatakse õpilaste

paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.			Joonistab erinevatele paberiformaatidele pilte.	Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Kunstitehnikad ja loominguline eneseväljendus					
Kasutab erinevaid maalimise töövõtteid ning tehnikaid. Kasutab õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale: kattevärvid, akvarellid, kriidi- ja õlipastellid. Korrastab oma töökoha.	Maalimine.	Maal Kattevärvid Akvarellid Pastellid	Praktilised tööd: Maalib lihtsamaid esemeid, loodust.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Voolib savist või muust pehmest materjalist lihtsa vormiga esemeid ja kujusid.	Skulptuur Voolimine	Skulptuur Savi Plastiliin Voolimine	Praktilised tööd: Voolib esemeid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad

				tööle suuline tagasiside.	võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Joonistab punkti ja joonega mustreid. Joonistab pliiatsitega, erinevate värvidega. Rakendab teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid	Graafika. Punkt ja joon. Muster. Trükitehnikad.	Punkt Joon Muster Trükitehnika Puhumistehnika	Praktilised tööd: Kasutab erinevaid tehnikaid õpetaja juhendamisel (näiteks puhumistehnika, monotüüpia ja muud lihtsamad trükitehnikad, plastiliinimaal)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Kunstilugu					
Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära maali. Näitab teoselt autori nime.	Kunstiteosed muuseumis või galeriis. Teoste vormistus. Kunstiteostes peituvad meeolud.	Muuseum Kunstigalerii Teose autor Maal	Praktilised tööd: Võimalusel külastab muuseumi, galeriisid. Vaatleb töid, tunneb ära maali, leiab teose autori.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis

					vastavalt oma võimetele ja tempole.
--	--	--	--	--	---

AINEVALDKOND: Kunstiained

ÕPPEAINE: Kunstiõpetus

KLASS: 2. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi

ÕPITULEMUSED .	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA-MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: Uurimine, avastamine, ideede arendamine.					
Tunneb kooli ja mõningaid teisi logosid. Võrdleb märke omavahel ja seostab märgi vorme, värve, kujutatut märgi tähendusega.	Märkide võrdlemine	Märgid Logo Embleem Sümbol	Praktilised tööd: Leiab ümbritsevast erinevaid kujutisi võrdleb neid ja seostab tähendusega (näiteks liiklusmärgid, logod, embleemid, sümbolid jms) Digipädevused: Õpetaja juhendamisel veebilehitsejat kasutades leiab märke, logosid, sümboleid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Töötab iseseisvalt ja grupis.	Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaasalaste kuulamine.	Grupitöö	Praktilised tööd: Töötab iseseisvalt ja osaleb grupitöös. Esitleb tehtud töid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust.

				ja/või grupitööd ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Proovib, katsetab töid teha erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahenditega.	Piltjutustused. Joonistus, maal, illustratsioon, koomiks.	Joonistus Maal Illustratsioon Illustraator Koomiks	Praktilised tööd: Teeb õpetaja juhendamisel erinevates tehnikates töid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Pildiline ja ruumiline väljendus.					
Kujutab figuure iseloomulikus asendis ja liikumises. Tutvub algsete proportsioonireeglitega.	Figuurid. Inimese kujutamine eest-ja külgvaates, portree eestvaates.	Portree	Praktilised tööd: Kujutab inimesi eest- ja külgvaates. Joonistab portree.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või

					lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kujutab elusloodust ja eluta loodust mitmel erineval moel,	Ümbrus. Algteadmised perspektiivist.	Elus ja elutu	Praktilised tööd: Kujutab elus ja elutut loodust.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kujutab tehismorme joone ja silueti abil.	Asjad . Esemete tähtsamad tunnused.	Siluett	Praktilised tööd: Joonistab erinevate (ette antud) esemete siluette.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.

Joonistab geomeetrilistest kujunditest pildi.	Geomeetria. Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaesemete kujutamiseks.	Geomeetria	Praktilised tööd: Joonistab geomeetrilistest kujunditest pilte (nt. loomi, õhupalle, liiklusvahendeid jm)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Värvus- ja kompositsiooniõpetus.					
Kuuevärviring. Helestamine ja tumestamine ning külmad ja soojad toonid. Meeleolu väljendamine värvidega.	Segab põhivärve ja valmistab kuuevärviringi. Helestab ja tumestab valge ja musta abil värve. Leiab teoses soojasid ja külmasid toone ning heledamat ning tumedamat tonaalsust. Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.	Värviring Helestamine Tumestamine Külmad ja soojad toonid	Praktilised tööd: Segab värve, valmistab kuuevärviringi. Õpetaja juhendamisel kasutab külmi ja sooje värvitoone oma töös. Helestab ja tumestab värve, kasutab neid (nt oma tööde tausta katmisel).	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Organiseerib pildi pinda arvestades kujutava ja paberiformaadi	Pildi pinna organiseerimine. Pea- ja kõrvalelemendid.	Pea- ja kõrvalelemendid Taust	Praktilised tööd: Joonistab /maalib pilte, millel rõhutab peamisi elemente	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust.

suhteid. Tõstab esile peamise suuruse, värvi ja asukoha abil.	Taust.		suuruse, värvi ja asukohaga.	mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Disain ja keskkond.					
Lahendab situatsiooni kirjeldavat ülesannet.	Disaini roll igapäevaelus	Trükis	Praktilised tööd: Vaatleb erinevate objektide kuju, värvi, suuruse jm omadusi, lahendab situatsiooni kirjeldava ülesande. (nt trükised, tarbevormid, postkaardid, ruumid, riided, jalatsid, hooned, keskkond jne)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Tutvub erinevate dekoratiivkirjadega, kirjutab sõnu või teksti ilukirjas.	Kiri Dekoratiivkiri	Ilukiri	Praktilised tööd: Teeb ilukirja.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või

			Digipädevused: Õpetaja juhendamisel kasutab tekstitöötluse programmi.		lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Meedia ja kommunikatsioon.					
Kujundab piltjutustusi.	Pildilise jutustuse vormid ja vahendid.	Reklaam Koomiks Infoleht Plakat Pildiseeria	Praktilised tööd: Kujundab jutustusele pildiseeria, koomiksi Digipädevused: Õpetaja juhendamisel vabavara programmiga koostab piltjutustuse. (nt foto sidumine joonistuste ja tekstiga)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Materjalid ja tehnikad.					
Maalib kattevärvidega. Kirjutab oma näitusetööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga. Kasutab asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid.	Maalimine. Näitusetöö pealkirjastamine.		Praktilised tööd: Maalib erinevatel teemadel, pealkirjastab töö.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisaülesanne. Õpilane töötab tunnis

Korrastab oma töökoha.					vastavalt oma võimetele ja tempole.
Voolib seisva figuuri materjali lisamisega.	Skulptuur		Praktilised tööd: Voolib elus ja/või elutuid objekte töö käigus voolimismaterjali lisades.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Joonistab värvi- ja viltpliiatsitega. Kasutab punkti ja joont faktuuri loomiseks. Materjalitrükk	Graafika	Materjalitrükk	Praktilised tööd: Teeb erinevaid graafilisi töid Kasutab punkti ja joont faktuuri loomiseks. Kasutab trükitehnikaid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Kunstikultuur.					

<p>Tutvub Eesti kultuuripärandiga. (Muuseumid, näitused)</p>	<p>Rahvakunst. Talu ja taluriistad. Vana ja uue võrdlemine.</p>	<p>Rahvuslik Rahvakunst Muuseum Näitus</p>	<p>Praktilised tööd: Võimalusel külastab muuseume, näitusi, tutvub vana aja esemetega (kapad, kirstud, viisud jm)</p> <p>Digipädevused: Õpetaja juhendamisel veebilehitsejat ja otsingumootorit kasutades külastab erinevate muuseumite, näituste kodulehekülgi.</p>	<p>Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
--	---	--	---	--	---

AINEVALDKOND: Kunst

ÕPPEAINE: Kunstiõpetus

KLASS: 3. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 52 tundi

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: Uurimine, avastamine, ideede arendamine					
Esitleb oma töid, annab selgitusi ja kuulab kaaslasi.	Töötamine iseseisvalt ja grupis .	Iseseisev ja grupitöö	Praktiline töö: Esitleb valminud töid kaaslastele, Jagab selgitusi, kasutab oskussõnu.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Proovib erinevaid tehnikaid, materjale, võtteid, vahendeid.	Joonistamine, maalimine, piltjutustused.	Piltjutustus Illustratsioon Koomiks Animatsioon	Praktiline töö: Valmistab erinevates tehnikates ja erinevaid vahendeid kasutades illustratsioone, piltjutustusi (nt joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, animatsioon,	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis

			dünaamiline kriipsujuku) Digipädevused: Loob lihtsamate sisuloome vahenditega digisisu (illuustratsiooni, koomiksi ja/või animatsiooni)		vastavalt oma võimetele ja tempole.
Võrdleb tegelikku ja virtuaalset keskkonda.	<i>Vaatlemine, võrdlemine</i>	Virtuaalne keskkond	Praktiline töö: Võrdleb, selgitab tegelikku ja virtuaalset keskkonda. Digipädevused: Kasutab õpetaja juhendamisel veebilehitsejat ja otsingumootorit.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Pildiline ja ruumiline väljendus.					
Joonistab inimfigure järgides inimese näo ja keha proportsioone.	Inimese kujutamise, proportsioonid.	Proportsioon	Praktiline töö: Joonistab proportsioone järgides inimesi.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis

					vastavalt oma võimetele ja tempole.
Vaatleb ja kujutab maastikku erinevatel aastaegadel ja tehiskeskkonda.	Ümbruse vaatlemine, joonistamine ja maalimine.	Maastik Kujutamine	Praktiline töö: Joonistab, maalib loodusmaastikku ja tehiskeskkonda. Selgitab oma tööd. Kasutab oskusõnavara.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kujutab esemeid natuurist.	Ette antud esemete joonistamine ja maalimine.		Praktiline töö: Kujutab esemeid natuurist (nt lilled vaasis, puuviljakorv, ehitud kuusepuu jms)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Värvus- ja kompositsiooniõpetus.					
Tunneb põhivärve ja nende segamisel saadud teise astme värve. Helestab ja tumestab värve,	Värvide segamine ja kasutamine töödes.	Põhivärvid Soojad ja külmad toonid.	Praktiline töö: Teeb töid lähtudes värviteooriast (põhivärvid, värvide segamine, helestamine,	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele

tunneb sooje ja külmi toone.			tumestamine, soojad ja külmad toonid). Kasutab oskussõnu.	tööle suuline tagasiside.	keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Maalib piiratud arvu värvidega.	Töös 2-3 ette antud värvi kasutamine.		Praktiline töö: Maalib 2-3 ette antud värviga (nt talvine mets sinine/ must/ valge; Must kass kuuvalguses must/valge/kollane)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Organiseerib pildi pinna, rühmitab, katab osaliselt pildil olevaid esemeid.	Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine, esemete osaline katmine.	Rütm Rühmitamine	Praktiline töö: Rühmitab töös erinevaid objekte, katab neid osaliselt.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kujutab suuruse vähenemist kaugenedes.	Objektide kujutamine perspektiivis.	Perspektiiv Objekt	Praktiline töö: Kujutab esemete suurusi nende asukohast tulenevalt.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel

			Selgitab, kasutab oskussõnu.	mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: Disain ja keskkond.					
Selgitab ideid, vormistab joonise ja maketina.	Rühmatööna maketi loomine.	Makett Ruumikujundus Arhitektuur Arhitekt	Praktiline töö: Planeerib, joonistab ja valmistab rühmatööna maketi.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Leiab vormi ja funktsiooni seoseid.	Liiklusmärkide võrdlemine. Stiili ja šrifti valimine vastavalt ülesandele.	Kirjakujundus	Praktiline töö: Võrdleb liiklusmärke, leiab sarnasused ja funktsiooni, selgitab.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.

<p>Vaatleb ja selgitab erinevate objektide disaini.</p>	<p>Disaini roll igapäevaelus</p>	<p>Disain</p>	<p>Praktiline töö: Vaatleb ja selgitab erinevate objektide rolli ja otstarbekat välimust. (trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne.)</p>	<p>Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
<p>TEEMA: Meedia ja kommunikatsioon.</p>					
<p>Kujundab digitaalsete vahendite abil piltjutustuse. Annab uue tähenduse asjadele või kujutatavale konteksti muutmisega.</p>	<p>Kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades</p>	<p>e-kaart</p>	<p>Praktiline töö: Teeb töö digivahendeid kasutades. Digipädevused: Kasutab õpetaja valitud digikeskkondi. Seob foto või joonistuse tekstiga. Kasutab kujunduses tekstitötluse programme (nt font, kirjastiil, värvid jm) Jagab sisu õpetaja määratud</p>	<p>Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>

			digikeskkonnas. Teab, et internetti lisatud/jagatud infoga kaasneb vastutus.		
TEEMA: Materjalid, tehnikad.					
Maalib kattevärvidega. Maalilise pinna teeb kriidi- ja õlipastellidega.	Maalimine		Praktiline töö: Maalib erinevatel teemadel. Selgitab oma töid.	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Voolimine ühest tüki, materjali juurde lisamata.	Skulptuur		Praktiline töö: Voolib ühest tüki pehmest voolimismaterjalist eseme, olendi (nt kauss, päkapikk, loom vms)	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Joonistab graafitpliatsi või sõega, viltpliatsitega.	Graafika	Tõmmis Riipimine	Praktiline töö: Valmistab graafilisi töid erinevate	Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust.

<p>Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks</p>			<p>töövahendite ja tehnikatega (nt papitrükk, monotüüpia vms. riipimine) Loob koostöös õpetajaga joone-/punktifaktuuri töid. Selgitab teost, kasutab oskussõnavara.</p>	<p>töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.</p>	<p>Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
TEEMA: Kunstikultuur					
<p>Külastab muuseumi ja galeriisid lähikonnas, tunneb neist mõningaid Eestis ja maailmas. Vaatleb kunstiteoseid ja osaleb aruteludes.</p>	<p>Muusemi asukoht ja funktsioon.</p>	<p>Rahvakunst</p>	<p>Praktiline töö: Külastab erinevaid muuseumi, galeriisid. Vaatleb rahvakunsti esemeid, mustreid (nt kindamustrid, sokisääred, rahvariided) Vaatleb kunstiteoseid ja osaleb aruteludes. Digipädevused: Siseneb õpetaja poolt esitatud linkidele, et tutvuda mujal maailmas olevate kunstiteostega.</p>	<p>Arvestuslik hindamine. Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööle suuline tagasiside.</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisem ja /või lisäülesanne. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>

AINEVALDKOND: KUNST
ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS

KLASS: 4. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

1. Loeb lihtsamaid kaarte ja põhiplaane (maakaarti ja hoone (klassiruumi) plaani, sisekujunduse kavand) seostades kujutatut reaalse ruumiga.
2. Viib kokku õpitud kunstniku ja tema teose.
3. Teab kahemõõtmelise kujutamise (lisaks eelnevalt õpitule akvarell) lihtsamaid baaselemente (punkt, joon, pind, hele-tumedus, värv) ja kompositsiooni põhimõtteid (tasakaal, kattumine, teravus, suurus) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
4. Teab kolmemõõtmelise kujutamise lihtsamaid baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid (suurus, mõõtmed, värv ja materjal) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
5. Märkab ja kirjeldab õpetaja abiga tarbeeseme suurust, vormi ja materjali selle otstarbe ja kasutatavuse aspektist.

Plaanimine ja ideede arendamine

1. Tuvastab küsimusi kasutades lihtsamaid probleemi tagamaid (*miks, millal ja kuidas see probleem esineb ja kuidas see probleemi puudutavaid osapooli mõjutab*).
2. Sõnastab enne tööle hakkamist, mida kavatseb teha, mis vahendeid ja materjale kasutab ja kuidas kujutab.

Loomine

1. Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (nt maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
2. Oskab luua vabavalalises programmis lihtsamaid neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja etteantud teemal ja juhendamisel.
3. Arvestab kunstitööde loomisel eelnevalt omandatud kompositsiooni lihtsamaid põhimõtteid.
4. Rakendab eelnevalt õpitud kunstitehnikaid ja töövõtteid ning materjale põhjendatult ja õpetaja abiga.
5. Rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid (viitab autorile suuliselt või kirjalikult) ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava (viitab kasutatud allikatele oma kirjalikes töödes).

Refleksioon, analüüs ja kriitika

1. Kirjeldab enda ja teiste visuaalteoste olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele;
2. Võrdleb kunstiteoste, arvutimängude, animatsiooni või filmi meeleolu ja atmosfääri (ruumilisuus, värv, valgus, heli, montaaž).
3. Selgitab õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööprotsessi (Millise teema valisin? Milliste töövahenditega oma tööd tegin? Mis oli kõige keerulisem? Millega olen kõige enam rahul?);
4. Annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis (tunnustusmärgid, suuline või kirjalik lühike tagasiside “Mulle meeldib, kuidas sa...”)

ÕPITULEMUSED .	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA-MINE/HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
Igapäevane visuaalkultuur Õpilane kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (nt silte, kaarte, õpikute illustreerimisi, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknaid)	Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustreerimised, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad Põhiplaan, maakaart, sisekujunduse kavand Karakter, keskkond	Logo, embleem, sümbol, silt, liiklusmärgid, kaardid	Praktiline töö: Kujundab märgi (liiklusmärki, logo, kaart jne). Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Kasutab kujunduses tekstitöötluste programme (nt font, kirjastiil, värvid jm)	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesanded. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Kujutamise baaselemendid Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv	Õpilane uurib, katsetab kahe- ja kolmemõõtmelised elementidega tööde loomist	Punkt, joon, kujund, tekstuur, vorm, pind,	Praktiline töö: Kujundab kahe- ja/või kolmemõõtmelise teose kasutades	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted.

<p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant, rõhutus.</p>		<p>kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal</p>	<p>kompositsiooni põhimõtteid. Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused: Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kompositsioonireeglite kohta</p>	<p>mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
<p>Kompositsioon</p> <p>Õpilane teab kompositsiooni põhimõtteid: (nt kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant, rõhutus)</p>	<p>Õpilane kirjeldab kompositsiooni kasutades sobilikke mõisteid (nt: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus).</p>	<p>Kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant, rõhutus</p>	<p>Praktiline töö: Kompositsiooni loomine, kompositsiooni põhimõtteid rakendades. Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused: Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kompositsioonireeglite kohta</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole</p>
<p>Joon, kujund, vorm ja tekstuur</p>	<p>Õpilane uurib, kavandab ja katsetab koostöös õpetajaga enda</p>	<p>Horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne,</p>	<p>Praktiline töö: Kavandab ja katsetab koostöös</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja</p>

<p>Õpilane kasutab joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks sobivat sõnavara: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p>	<p>ideed joone (punkti) faktuuri tööde loomist</p>	<p>sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline</p>	<p>õpetajaga joone-/punktifaktuuri tööde loomist Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Loob õpetaja juhendamisel digitaalse töö.</p>	<p>esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole</p>
<p>Ruumilisus, perspektiiv, liikumine Teab neljamõõtmelise teose baaselemente Perspektiiv: värvus- e õhuperspektiiv Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.</p>	<p>Õpilane planeerib ja loob töö arvestades värvus- e õhuperspektiiv Õpilane loob töö ruumilisuse reegleid arvestades (nt linn, loodus, raudtee). Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned (nt koomiksites).</p>	<p>Värvus- e õhuperspektiiv Õpilane loob töö ruumilisuse reegleid arvestades (nt linn, loodus, raudtee) Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned (nt koomiksites).</p>	<p>Praktiline töö: Värvusperspektiivi kujutamine. Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole</p>
<p>Värviteooria Õpilane teab värviteooriat ja mõisteid : Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires.</p>	<p>Õpilane planeerib ja loob töö soojades/külmades toonides</p>	<p>Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires.</p>	<p>Praktiline töö: Töö loomine lähtudes värviteooriast (soojad/külmad toonid vm).</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted.</p>

Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid		Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid	Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid.	mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Kunstiliigid, kunstžanrid Õpilane teab mõisteid joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, kirjatüüp, kalligraafia.	Õpilane katsetab erinevaid kunstiliike: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia.	Joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, kirjatüüp, kalligraafia.	Praktiline töö: Kunstiprojekti loomine lähtudes kunstiliikidest (kollaaž, tootedisain jm) Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kunstiliikide kohta	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kaadriplaani, kujutatavus Kavandab koostöös õpetajaga enda idee kasutades kaardiplaani põhimõtteid	Õpilane kavandab ja loob koostöös õpetajaga enda idee arvestades kaadriplaani loomise reegleid	Üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. taust, esiplaan, tagaplaan.	Praktiline töö: Praktiline töö digivahendeid kasutades (multifilm, animatsioon, jm) Digipädevused: Sooritab tööga seotud ülesandeid kooli	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis

			valitud digitaalsetes õpikeskkondades.	Lõpetatud tööde suuline tagasiside	vastavalt oma võimetele ja tempole
TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS					
<p>Kunstitehnikad ja stiilid Õpilane teab ja tunneb ära mis on: maal, joonistus, kollaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kollaaž, akvarell, kirjatüüp, kalligaafia,</p> <p>digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad (gif...)</p> <p>narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teema arendus, kulminatsioon, lahendus (puänt)</p>	Õpilane rakendab ja kirjeldab eakohaselt kunstitehnikaid ja stiile õpetaja ning enda valikul.	Maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kollaaž, kõrgrükk, akvarell, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligaafia, stsenograafia	<p>Praktiline töö: Kunstiprojekti loomine lähtudes kunstitehnikatest ja stiilidest (kollaaž, maal, mosaiik jm) Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused: Loob õpataja valitud programmis digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
<p>Etikett</p> <p>Õpilane oskab teha etiketti/näitusetöö nimesilti (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)</p>	Praktiline töö nimesildi loomisena	Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)	<p>Praktiline töö: Nimesildi loomine (käsitsi/arvutis)</p> <p>Digipädevused: Loob tekstidokumendi järgides etteantud kriteeriume.</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane

			Redigeerib teksti (lõikab, muudab suurust, kopeerib, kleebib).	Lõpetatud tööde suuline tagasiside	töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: DISAIN JA DISAINIPROTSESS					
Disainelemendid, baasliigid Õpilane teab: disaini baaselemente ja liikid Funktsionaalse värvi, vormi ja materjail (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass, otstarvet, funktsionaalsust, kasutusmugavust	Õpilane loob tarbeeseme arvestades disaini baaselemente	Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass, otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus .Tootedisain, digitoote disain, graafiline disain	Praktiline ülesanne: Projektülesanne. Tootedisain. Digipädevused Täidab samm-sammulist tegevusjuhust; Kasutab õpetaja valitud veebipõhiseid disainimiseks	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel võeti. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Disainiprotsessi osad Õpilane oskab aruteleda disainiprotsesside üle, tuua näiteid, põhjendusi. Luua seoseid.	Õpilane arutleb disainiprotsesside üle	Osapooled, tarbija, uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine, lähteülesanne, võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine, lahenduste pakkumine	Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (disainiprotsess osad jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid disainiprotsesside kohta	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsuststava võttes. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.

<p>Tarbeesemed ja levinumad materjalid Õpilane oskab kasutada erinevaid materjale töö loomiseks</p>	<p>Õpilane uurib, katsetab ja genereerib ideid. Kavandab koostöös õpetajaga enda idee või teose kasutades erinevaid looduslikke ja tehismaterjale</p>	<p>Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi... Tehismaterjalid: plastik, kile...</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatöona (disainiprotsess osad jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid tarbeesemete kohta kohta</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsuststava võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
<p>Kavandamine ja visualiseerimine Õpilane oskab luua kavandit</p>	<p>Õpilane kavandab (sõnastab) koostöös õpetajaga enda idee või teose. Loob visandi, vajadusel visualiseerib</p>	<p>Kavand, visand, skits, abijooned mõistekaart, plakat, Venni diagramm, värvikaart, Idee sõnastamine stsenaarium Visuaalne lihtsustamine</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatöona (disainiprotsess osad jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kavandite kohta</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsuststava võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
<p>TEEMA: KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD</p>					
<p>Kunstiga seotud elukutsed Õpilane teab, kes on kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt,</p>	<p>Õpilane külastab kunstinäituseid ja huvitub kunstiga seotud kunstnike töödest</p>	<p>Kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt,</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatöona (plakat, uurimus jm kohaliku kunstielu kohta)</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted.</p>

disainer, illustrator. Oskab nimetada Eesti tegutsevaid kunstnikke, skulptureid jne		disainer, illustrator	Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kunstiga seotud elukutsete kohta	väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
Kunstiajalugu Teab, et on eri ajastud ja neile iseloomulikud tunnused, oskab avaldada arvamust erinevate ajastute kunstisuundade kohta	Õpilane huvitub eri ajastute kunstist, oskab tuua välja ajastuste erinevusi	Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest (foneetiline kiri, piltkiri, rooma ja araabia numbrid, gooti kiri, tänavakunsti stiliseeritud tag'id) Esiaja kunst (pisiplastika, kaljujoonised, koopamaalid, megaliitiline arhitektuur) Varased tsivilisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus) Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas (templiehitus, teatrid, skulptuurid, monumendid) Keskaja kunst Eestis (kirikud, linnused, Tallinna vanalinn) Mõisaarhitektuur Taluarhitektuur Pärimuskultuur.	Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (ühe ajastu iseloomulikud tunnused jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid eri ajastute kunstisuundade kohta	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS					

<p>Jätkusutlik mõtteviis (lõimituna teiste teemadega) Teab, et inimesetegevusel sealhulgas kunsti loomisel on keskkonnamõju, .Teab mis on digitaalne jalajälg, digiprügi, Kasutab töövahendid säästlikult ja hooldab neid</p>	<p>Oskab arutleda ja kasutab teadmisi: keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine</p>	<p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine</p>	<p>Praktiline ülesanne ja digipädevus: Kasutab energia säästmise põhivõtteid, suhtub digikeskkonnadesse säästvalt Teab digitehnoloogia utiliseerimise võimalusi; Toob näiteid digitehnoloogia positiivsetest ja negatiivsetest mõjudest keskkonnale.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.</p>
<p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad (lõimituna teiste teemadega) Oskab leida infot muuseumide ja galeriide kodulehet</p>	<p>Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks</p>	<p>Muuseumide ja galeriide kodulehed</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatöona (muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks jm) Digipädevused Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatava võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempol</p>
<p>Kunstiüü (lõimituna teiste teemadega)</p>	<p>Vastavalt võimalustele külastab muuseumi haridusprogramme,</p>	<p>Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused,</p>	<p>Praktiline ülesanne: Kunstinäituse külastamine, analüüs,</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel</p>

<p>Osakb käituda muuseumi haridusprogrammidel kunstiüritustel, näitustel, oskab vestelda ja kuulata /arutleda kohtumistel kunstnikega</p>	<p>kunstiüritusi, näituseid, kunstnikuvestluseid ja kohtumisi</p>	<p>kunstnikuvestlused ja kohtumised</p>	<p>pma arvamuse avaldamine</p> <p>Digipädevused Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks</p>	<p>ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>lihtsuststava võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempol</p>
<p>Autorsus ja autoriõigused (lõimituna teiste teemadega) Teab mis on autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, vitamiine</p>	<p>Tööde loomisel on teadlik ja kasutab autorluse põhimõtteid</p>	<p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine</p>	<p>Praktiline ülesanne: Arutelu-kasutamine tööde loomisel (autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine)</p> <p>Digipädevused Tööde loomisel järgib autoriõiguse põhimõtteid ja litsentsitingimusi.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse eostatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsuststava võtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempol</p>

AINEVALDKOND: KUNST
ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS

KLASS: 5. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEASTAS: 35 tundi

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

1. Õpilane rakendab ja kirjeldab eak Tunneb ära eri kirjasüsteeme ja seostab neid eri kultuuridega (foneetiline kiri, piltkiri, rooma ja araabia numbrid, gooti kiri, tänavakunsti stiliseeritud tag'id).
2. Kasutab olulisemaid kunstimõisteid (nt kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, looming, maalikunst, animatsioon, skulptuur jne) ühe kunstnikuga seoses.
3. Teab järgmisi mõisteid: arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, abstraktne kunst. Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suurplaan, detail. Karakter, taust, esiplaan, tagaplaan. Koloriit.
4. Teab kahemõõtmelise kujutamise tähtsamaid baaselemente (tegelased/karakterid, objektid ja taust/keskkond) ja kompositsiooni põhimõtteid (lisaks õpitudele ka dominant, koloriit).
5. Teab kolmemõõtmelise kujutamise (skulptuur, installatsioon, ready-made) lihtsamaid baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid (suurussuhted, ruum teose ümber, vaadeldavus erinevatest külgedest).
6. Mõistab õpitud näite põhjal mõne toote keskkonnamõju.
7. Võrdleb nüüdisaegse ja ajaloolise tarbeeseme (näiteks kohvitermos ja õlletoop) erinevusi ja sarnasusi ning analüüsib kuidas tarbeeseme funktsionaalsus on arenenenud.

Plaanimine ja ideede arendamine

1. Loob lihtsa visandliku joonise enne kolmemõõtmelise töö loomist.
2. Enne värvide kandmist tööle katsetab neid eraldi paberil.
3. Rakendab abijooni portree loomisel
4. Loob kunstitööd, uurides ja analüüsides teemaga seotud allikaid ning kavandades enda ideed ja kombineerides allikatest leitud ja oma ideid omavahel.

Loomine

1. Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel kunstitehnikaid (nt makett, segatehnika, kollaaž, kõrgtrükk, joonistus, maal, foto jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid.
2. Loob teose spontaanselt, ilma planeerimata.
3. Loob teose eelnevalt uurides, kavandades ja ideid kombineerides.
4. Kavandab ja loob vabavaralises programmis neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja abiga.
5. Valib kahe õpetaja pakutud kunstitehnika, töövõtte või kompositsioonipõhimõtte vahel ja põhjendab oma eelistust.
6. Rakendab õpitud kahemõõtmelisi kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;

- Rakendab õpitud kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Rakendab loomisel digivahendeid (telefoni kaamera, digijoonistuse rakendused jms).

Refleksioon, analüüs ja kriitika

- Kirjeldab ja mõtestab visuaalsete olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümboleid, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires;
- Selgitab õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööprotsessi, tuues välja töökäigu ning põhjendades oma tehtud valikuid (Mida said teada oma teema kohta teistest allikatest? Milliseid mõtteid kasutasid? Mida muutsid või lisasid juurde?);
- Annab klassikaaslaste teostele tagasisidet, põhjendab enda arvamust; (Räägi, mis sulle teise töös meeldib? Too esile, mis nõudis kõige rohkem pingutust kaaslaste töös)

AINEVALDKOND: KUNST ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDE STA-MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: VISUAALNE KIRJAOSKUS					
Igapäevane visuaalkultuur Õpilane kirjeldab ja analüüsib eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (nt silte, kaarte, infograafikat; õpikute illustratsioone, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknaid)	Logod, embleemid, sümboolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad Põhiplaan, maakaart, sisekujunduse kavand Karakter, keskkond	Logod, embleemid, sümboolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad	Praktiline töö: Kujundab märgi (embleemi, logo, illustratsiooni jne). Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Kasutab kujunduses tekstitöötluste programme (nt font, kirjastiil, värvid jm)	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsuststava võtted. Andekatele keerulisemad ja/või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt

		Põhiplaan, maakaart, sisekujunduse kavand			oma võimetele ja tempole.
<p>Kujutamise baaselemendid</p> <p>Õpilane teab kujutamise kolmemõõtmelisuse baaselementide mõisteid: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal</p>	Õpilane uurib, katsetab kolmemõõtmelised elementidega tööde loomist	<p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal</p>	<p>Praktiline töö:</p> <p>Kujundab kolmemõõtmelise teose kasutades kompositsiooni põhimõtteid (vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal). Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kompositsioonireeglite kohta</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja/või lisäülesanded. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
<p>Kompositsioon</p> <p>Õpilane teab ja oskab kasutada oma töödes kompositsiooni põhimõtteid: (nt suurem, väiksem, ühesuursed, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus)</p>	Õpilane kirjeldab ja loob kasutades kompositsiooni tunnuseid: suurem, väiksem, ühesuursed, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.	Horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline,	<p>Praktiline töö:</p> <p>Kompositsiooni loomine, kompositsiooni põhimõtteid rakendades. Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused:</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võtted. Andekatele keerulisemad ja/või

		ümar, munajas, sile, kare, krobeline	Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kompositsioonireeglit e kohta		lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
<p>Joon, kujund, vorm ja tekstuur</p> <p>Õpilane kasutab joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks sobivat sõnavara: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline</p>	Õpilane uurib, kavandab ja katsetab koostöös õpetajaga enda ideed joone (punkti) faktuuri tööde loomist	Suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus	<p>Praktiline töö:</p> <p>Kavandab ja katsetab faktuuri tööde loomist Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Loob õpetaja juhendamisel digitaalse töö.</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse estatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad v õtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole.
<p>Ruumilisus, perspektiiv, liikumine</p> <p>Õpilane teab ja oskab kasutada perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv</p> <p>Kasutab ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p>	Õpilane planeerib ja loob töö arvestades tsentraalperspektiivi, värvus- e õhuperspektiiv. Õpilane loob töö ruumilisuse reegleid arvestades (nt linn, loodus, raudtee). Õpilane loob töid kasutades liikumise mulje loomist: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist	Tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv, liikuvad poosid, liikumise faaside liikumist märkivad	<p>Praktiline töö:</p> <p>Värvus /õhuperspektiivi kujutamine. Õpilane loob töö ruumilisuse reegleid arvestades (nt linn, loodus, raudtee) Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara.</p>	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad v õtted. Andekatele keerulisemad ja /või

Õpilane kasutab liikumise mulje loomiseks liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamist, liikumist märkivaid jooni koomiksites.	märkivad jooned (nt koomiksites).		Digipädevused: Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid.		lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Värviteooria Õpilane teab värviteooriat ja mõisteid : Koloriit. Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid	Õpilane planeerib ja loob töö soojades/külmades toonides Õpilane kasutab maalides primaar-, ühe ja sekundaarvärve.	Koloriit. Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid	Praktiline töö: Töö loomine lähtudes värviteooriast (primaar/sekundaarvärve vm). Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid.	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad v õtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Kunstiliigid Õpilane teab mõisteid joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhittektuur, tootedisain, tarbekunst,,	Õpilane katsetab erinevaid kunstiliike: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhittektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline	Joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhittektuur, tootedisain, tarbekunst, installatsioon, trükigraafika,	Praktiline töö: Kunstiprojekti loomine lähtudes kunstiliikidest (animatsioon, installatsioon jm)	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust.	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad v õtted.

installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, kirjatüüp, kalligraafia.	disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia.	graafiline disain, kirjatüüp, kalligraafia.	Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid kunstliikide kohta	Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Kunstižanrid Teab, mis on portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade	Näo proportsioonid Natüürmordi maalimine Ruumilised maastiku, linna ja interjöörivaated	Natüürmort interjäär	Praktiline töö: Praktiline töö digivahendeid kasutades (multifilm, animatsioon, jm Digipädevused: Sooritab tööga seotud ülesandeid kooli valitud digitaalsetes õpikeskkondades.	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad v õtted. Andekatele keerulisemad ja /või lisaülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole
Kaadriplaanid Kaadriplaanid, kujutatavus Oskab kavandada koostöös õpetajaga enda idee kasutades	Kavandab ja loob koostöös õpetajaga enda idee arvestades kaadriplaanide loomise reegleid	Üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. taust, esiplaan, tagaplaan.	Praktiline töö: Praktiline töö digivahendeid kasutades (multifilm, animatsioon, jm Digipädevused:	Arvestuslik hindamine (A, MA). Arvestatakse esitatud töö individuaalsust ja mõtete loovat	Arvestatakse õpilaste individuaalseid võimeid ja loovust. Vajadusel lihtsustatavad võ

<p>kaardiplaani põhimõtteid</p>			<p>Sooritab tööga seotud ülesandeid kooli valitud digitaalsetes õpikeskkondades.</p>	<p>väljendust. Lõpetatud tööde suuline tagasiside</p>	<p>tted. Andekatele keerulisemad ja /või lisäülesande. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma võimetele ja tempole</p>
<p>TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS</p>					
<p>Kunstitehnikad ja stiilid Õpilane teab ja tunneb ära mis on: 1)maal, joonistus, kollaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kollaaž, kõrgtrükk, akvarell, trükigraafika, graafiline disain, kirjatüüp, kalligaafia, 2) digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad (gif...) 3)narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teema arendus, kulminatsioon, lahendus (puänt)</p>	<p>Õpilane rakendab ja kirjeldab eakohaselt kunstitehnikaid ja stiile õpetaja ning enda valikul</p>	<p>Maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kollaaž, kõrgtrükk, akvarell, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligaafia, stsenograafia animatsioon narratiiv, karakter</p>	<p>Praktiline töö: Kunstiprojekti loomine lähtudes kunstitehnikatest ja stiilidest (foto, lavakujundus, kalligraafia jm) Analüüsib teost, kasutab oskussõnavara. Digipädevused: Loob õpetaja valitud programmis digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad</p>		

<p>Etikett Õpilane oskab teha etiketti/näitusetöö nimesilti (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)</p>	<p>Praktiline töö nimesildi loomisena</p>	<p>Font, kirjastiil, suurus</p>	<p>Praktiline töö: Nimesildi loomine (käsitsi/arvutis)</p> <p>Digipädevused: Loob tekstidokumendi järgides etteantud kriteeriume. Redigeerib teksti (lõikab, muudab suurst, kopeerib, kleebib).</p>		
<p>TEEMA: DISAIN JA DISAINIPROTSESS</p>					
<p>Disainelemendid , baasliigid Õpilane teab: disaini baaselemente ja liikid Funktsionaalse värvi, vormi ja materjail (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass, otstarvet, funktsionaalsust, kasutusmugavust</p>	<p>Õpilane loob tarbeeseme arvestades disaini baaselemente</p>	<p>Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass, otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus Tootedisain, digitoote disain, graafiline disain</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne. Tarbeeseme disain.</p> <p>Digipädevused Kasutab õpetaja valitud veebipõhiseid keskkondi disainimiseks</p>		
<p>Disainiprotsessi osad Õpilane oskab aruteleda disainiprotsesside üle, tuua näiteid, põhjendusi. Luua seoseid</p>	<p>Õpilane arutleb disainiprotsesside üle</p>	<p>Osapooled, tarbija, uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne/plakati rühmatööna</p>		

		sõnastamine, info kogumine, lähteülesanne, võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine, lahenduste pakkumine	(disainiprotsess osad jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid disainiprotsesside kohta		
Tarbeesemed ja levinumad materjalid Õpilane oskab kasutada erinevaid materjale töö loomiseks	Õpilane uurib, katsetab ja genereerib ideid. Kavandab koostöös õpetajaga enda idee või teose kasutades erinevaid looduslikke ja tehismaterjale	Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi... Tehismaterjalid: plastik, kile...	Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (kasutades looduslikke ja tehismaterjale jm) Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid materjalide kohta		
Kavandamine ja visualiseerimine Õpilane oskab luua kavandit	Õpilane kavandab, (nt visandab, loob skitse, abijooned mõistekaart, plakat, Venni diagramm, värvikaart) Idee sõnastamine stsenaarium Visuaalne lihtsustamine	Kavand, visand, skits, abijooned mõistekaart, plakat, Venni diagramm, värvikaart, Idee sõnastamine stsenaarium	Praktiline ülesanne: Kavandi loomine, värvikaart, visuaalne lihtsustamine Digipädevused Kasutab värvikaarti,		

		Visuaalne lihtsustamine	muudab värve (tekst, diagramm jm)		
TEEMA: KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD					
<p>Kunstiga seotud elukutsed Õpilane teab, kes on kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator. Oskab nimetada Eesti tegutsevaid kunstnikke, skulptureid jne</p>	<p>Õpilane külastab kunstinäituseid ja huvitub kunstiga seotud kunstnike töödest</p>	<p>Kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (plakat, uurimus jm kohaliku kunstielu kohta)</p> <p>Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid disainiprotsesside kohta</p>		
<p>Kunstiajalugu Teab, et on eri ajastud ja neile iseloomulikud tunnused, oskab avaldada arvamust erinevate ajastute kunstisuundade kohta</p>	<p>Õpilane huvitub eri ajastute kunstist, oskab tuua välja ajastuste erinevusi</p>	<p>Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest (foneetiline kiri, piltkiri, rooma ja araabia numbrid, gooti kiri, tänavakunsti stiliseeritud tag'id) Esiaja kunst (pisiplastika, kaljujoonised, koopamaalid,</p>	<p>Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (ühe ajastu iseloomulikud tunnused jm)</p> <p>Digipädevused Oskab leida otsingumootorit kasutades näiteid eri ajastute kunstisuundade kohta</p>		

		megaliitiline arhitektuur) Varased tsivilisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus) Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas (templiehitus, teatrid, skulptuurid, monumendid) Keskaja kunst Eestis (kirikud, linnused, Tallinna vanalinn) Mõisaarhitektuur Taluarhitektuur Pärimuskultuur			
TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS					
Jätksuutlik mõtteviis (lõimituna teiste teemadega) Teab, et inimesetegevusel sealhulgas kunsti loomisel on keskkonnamõju, .Teab mis on digitaalne jalajälg, digiprügi, Kasutab töövahendid	Oskab arutleda ja kasutab teadmisi: keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine	Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine	Praktiline ülesanne ja digipädevus: Kasutab energia säästmise põhivõtteid, suhtub digikeskkondadesse säästvalt Teab digitehnoloogia utiliseerimise võimalusi; Toob näiteid digitehnoloogia		

säästlikult ja hooldab neid			positiivsetest ja negatiivsetest mõjudest keskkonnale.		
Teabe otsimine ja infokeskkonnad (lõimit una teiste teemadega) Oskab leida infot muuseumide ja galeriide kodulehed	Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks	Muuseumide ja galeriide kodulehed	Praktiline ülesanne: Projektülesanne rühmatööna (muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks jm) Digipädevused Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks		
Kunstielu (lõimituna teiste teemadega) Oskab käituda muuseumi haridusprogrammidel kunstiiiritustel, näitustel, oskab vestelda ja kuulata /arutleda kohtumistel kunstnikega	Vastavalt võimalustele külastab muuseumi haridusprogramme, kunstiiiritusi, näituseid, kunstnikuvestluseid ja kohtumisi	Muuseumi haridusprogrammid, kunstiiiritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised	Praktiline ülesanne: Kunstinäituse külastamine, analüüs, pma arvamuse avaldamine Digipädevused Muuseumide ja galeriide kodulehede kasutamine info otsimiseks		

<p>Autoriõigused (lõimitu na teiste teemadega) Teab mis on autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine</p>	<p>Tööde loomisel on teadlik ja kusutab autorluse põhimõtteid</p>	<p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine</p>	<p>Praktiline ülesanne: Arutelu-kasutamine tööde loomisel (autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine)</p> <p>Digipädevused Tööde loomisel järgib autoriõiguse põhimõtteid ja litsentsitingimusi</p>		
--	---	--	--	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS****KLASS: 6****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
<p>Õpitulemused ja õppesisu Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (teabegraafikat: silte, kaarte, infograafikat; õpikute illustratsioone, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknaid, internetikeskkondi, ehitatud keskkondi, esemelist tänapäeva ja pärimuskultuuri). 2. Kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 3. Käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info. 4. Mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust. 5. Märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi. 6. Märkab ning kirjeldab iseseisvalt seost tarbeeseme või ruumi/hoone suuruse, vormi, materjali ja otstarbe vahel. 7. Rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava. <p>Plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele. 2. Kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik. <p>Loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ning uurides ja kavandades. 2. Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle isiklikult positsioonilt, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.					

2. Selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.
3. Annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis, põhjendab oma arvamust.

TEEMA: VISUAALNE KIRJAOSKUS

<p>VISUAALKULTUUR</p> <p>1. Rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (teabegraafikat: silte, kaarte, infograafikat, õpikute illustratsioone, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknaid, internetikeskkondi, ehitatud keskkondi, esemelist tänapäeva ja pärimuskultuuri).</p> <p>2. Kavandab enda idee või teose.</p> <p>3. Selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.</p>	<p>Sümbolid, märgid.</p> <p>Eesti pärimuskultuur.</p>	<p>Visuaalsed kujutised ja sümbolid.</p> <p>Peremärk</p>	<p>“Peremärk”</p> <p>Kujundab märgi.</p> <p>Uurib infot, rakendab visuaalkultuuri ilminguid.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hindab selle asjakohasust ja usaldusväärsust.</p> <p>Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid (vabavaraprogrammid, infootsing).</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA).</p> <p>1. Rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (teabegraafikat: silte, kaarte, infograafikat, õpikute illustratsioone, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknaid, internetikeskkondi, ehitatud keskkondi, esemelist tänapäeva ja pärimuskultuuri).</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
---	---	--	---	---	--

				<p>2. Kavandab enda idee või teose.</p> <p>3. Selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.</p>	
<p>KUJUTAMISE BAASELEMENDID JA KOMPOSTISIOON</p> <p>1. Kavandab enda idee või teose.</p> <p>2. Teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast.</p>	<p>Kahemõõtmeline teos (maal).</p> <p>Kolmemõõtmeline teos (skulptuur, installatsioon).</p> <p>Kompositsiooni põhimõtted.</p>	<p>Kahemõõtmeline teos (maal).</p> <p>Kolmemõõtmeline teos (installatsioon).</p> <p>Kompositsioon.</p>	<p>1. "Maal" (kahemõõtmeline teos). Guaššvärvid, maalitarvikud.</p> <p>2. "Skulptuur" (kolmemõõtmeline teos). Kāpiknukk, teatrinukk.</p> <p>Pehmed materjalid (savi, pabermass, traat).</p> <p>Digipādevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Tervise ja heaolu kaitse.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA).</p> <p>1. Kavandab enda idee või teose.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>

			Keskkonnakaitse.		
VÄRVITEOORIA 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Koloriit Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires.	Koloriit Primaarvärvid. Sekundaarvärvid.	Maalikompositsioon “Suur maalritöö”. Akvarellmaal. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA). 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
KUNSTILIIGID JA KUNSTIŽANRID 1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 2. Rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava.	Kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maalikunst, graafika, tarbekunst, disain). Kunstižanrid (portree, natüürmort, linnaavaade, maastikuvaade, interjööriavaade). Digitaalkunst.	Kunstiliigid. Kunstižanrid.	Kunstiprojekt “Minu kunstipostkaart” Segatehnika. Digivahendite kasutamine. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus Digisisu. kohandamine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA). 1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS					

<p>KUNSTITEHNIKAD JA KUNSTISTIILID Õpilane: 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust. 3. Selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loominguulisi otsuseid. 4. Annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis, põhjendab oma arvamust.</p>	<p>Kunstitehnika. Kunstistiil. Mosaik. Digitaalkunst.</p>	<p>Maal, joonistus, kollaaž, akvarell. Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnika</p>	<p>"Mosaik" Värvilised paberid, liim, papp, paber, töövahendid.</p> <p>Digipädevused: Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades. Osaleb digitaalses sisuloomes (tekstide ja piltide loomisel).</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA). 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loominguulisi otsuseid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>TEEMA: DISAIN</p>					
<p>DISAIN JA TARBESEMED 1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Märkab ning kirjeldab iseseisvalt seost tarbeeseme või ruumi/hoone suuruse, vormi, materjali ja otstarbe vahel. 3. Lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe ning</p>	<p>Disain. Tarbeese. Pärimuskultuur.</p>	<p>Tarbeesemed ja materjalid. Tarbeeseme vorm, materjal, otstarve. Pärimuskultuur.</p>	<p>Projektülesanne "Tarbeese pärimuskultuuris" Kavand ja makett.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA). 1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>

toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele.			Digisisu arendus. Digiturvalisus. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.	disainiprotsessi etappe ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele.	
TEEMA: KUNSTIAJALUGU					
KUNSTIAJALUGU 1. Kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 2. Leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele.	Esiaja kunst (pisiplastika, kaljujoonised, koopamaalid, megaliitiline arhitektuur) Varased tsivilisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus). Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas (templiehitus, teatrid, skulptuurid, monumendid) Kirjakunst. Pärimuskultuur	Esiaja kunst. Varased tsivilisatsioonid. Antiikaja kunst.	Kunstiprojekt “Koopamaal”. Pastellkriidid, paber, papp. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Andmete, info ja digisisu hindamine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Suhtlemine digitehnoloogia abil. Digisisu loomine. Autoriõigus ja litsentsid.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA). 1. Kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised. Toetav õpikeskkond.
TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS					
KOHALIK KUNSTIELU JA KULTUURISÜNDMUSED	Kodukoha muuseumite, galeriide, näituste	Muuseum. Näitus. Ekspositsioon.	Õppekäik.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.

<p>1. Käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p>	<p>ja ekspositsioonide külastamine. Teater, kino, muuseumid.</p>		<p>Kohaliku kunsti- või kultuurisündmuse külastamine. Kokkuvõtte koostamine ja analüüs nähtust (poster, visandileht, kollaaž). Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Koostöö digikeskkonnas.</p>	<p>Lõpplahenduse tagasisidestamine (A, MA).</p> <p>1. Käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p>	<p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
---	--	--	--	---	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS****KLASS: 7. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTIKALISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
	<p>Õpitulemused ja õppesisu Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid. 2. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 3. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama. 4. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. <p>Plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. <p>Loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loob omanäolisust taotledes kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib teost (peamised sümbolid), kasutab kunstist rääkides oskussõnavara. aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale; 2. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte; 3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi. 4. Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktseptsib eriarvamusi.				
TEEMA: VISUAALNE KIRJAOSKUS					

<p>VISUAALKULTUUR</p> <p>1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>3. Analüüsib teost (peamised sümbolid), kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>	<p>Märk visaalkultuuris.</p>	<p>Visuaalne kujutis, märk.</p>	<p>Praktiline töö: "Märk"</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>KUJUTAMISE BAASELEMENID JA KOMPOSTISIOON</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Loob omanäolisust taotledes kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või eksperimentaalseid valikuid.</p>	<p>Kahe- ja kolmemõõtmeline kunstiteos.</p> <p>Joonistus. Maal. Skulptuur. Kompositsioon. Portree.</p>	<p>Kahemõõtmeline kunst (punkt, joon, kujund, värv). Kolmemõõtmeline teos (skulptuur, installatsioon). Kompositsiooni põhimõtted (suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi).</p>	<p>1. Joonistus "Portree" (kahemõõtmeline teos). Pliiatsid, värvipliiatsid.</p> <p>2. Maalikompositsioon: "Sigrimigri" (kahemõõtmeline teos). Guaššvärvid, maalaritarvikud.</p> <p>3. "Installatsioon" (kolmemõõtmeline teos). Pehme materjalid (savi, pabermass, traat, tekstiil, plastik). Digipädevused: Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. (töö vormistamine, esitlus, analüüs). 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Loob omanäolisust taotledes kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>

			Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.	3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.	
PERSPEKTIIVI KUJUTAMINE 1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboloid. 2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Perspektiivi kujutamine. Ruumilise kujutlusvõime arendamine. Interjöö. Eksterjöö.	Perspektiivi kujutamine.	Visand “Ruum” Grafiit, söepliats, värvipliatsid. Õppekäik. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
VÄRVITEOORIA 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Analüüsib teost (värv, vorm), kasutab oskussõnavara.	Koloriit Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur (soojad ja külmad toonid).	Koloriit Primaarvärvid. Sekundaarvärvid.	Maalikompositsioon “Värske värv”. Guašimaal. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Analüüsib teost (värv, vorm),	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.

				kasutab oskussõnavara.	
KUNSTILIIGID JA KUNSTIŽANRID 1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi.	Kunstiliigid Arhitektuur ehk ehituskunst. Skulptuur Maalikunst Graafika Tarbekunst Fotograafia, video- ja filmikunst. Digitaalkunst Kunstižanrid (portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade).	Arhitektuur Skulptuur Maalikunst Graafika Tarbekunst Fotograafia, video- ja filmikunst. Digitaalkunst.	Kunstiprojekt “Minu kunstiplakat”. Segatehnika. Digivahendite kasutamine. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus Digisisu. kohandamine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS					
KUNSTITEHNIKAD JA KUNSTISTIILID 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.	Maal, joonistus, frottaž. Digitaalkunst.	Maal, joonistus, frottaž.	“Frottaž” Paber, pliiatsid, söepliiatsid. Digipädevused: Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. (töö vormistamine, esitlus, analüüs). 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.

			erinevates digikeskkondades. Osaleb digitaalses sisuloomes (tekstide ja piltide loomisel).	2. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.	
TEEMA: DISAIN					
TARBESEMED JA LEVINUMAD MATERJALID 1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 3. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.	Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi. Tehismaterjalid: plastik, kile jne.	Tarbeesemed ja materjalid.	Projektülesanne “Tarbeese looduslikust materjalist” Kavand ja tootearendus. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus. Digiturvalisus. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 3. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.	Andekad õpilased: Lisäülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
TEEMA: KUNSTIAJALUGU					

<p>KUNSTIAJALUGU</p> <p>1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.</p> <p>2. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi, põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.</p>	<p>Kunsti areng Eestis, Euroopas, maailmas. Viikingite arhitektuur ja kunst, rändhõimude kunst. Pärimuskunst. Nüüdiskunst.</p>	<p>Gooti ja romaani kirikuarhitektuur. Mošearhitektuur, ornamendid. Viikingite kunst. Renessanss. Barokk. Klassitsism. Realism.</p>	<p>“Õpimapp”</p> <p>Joonmeedia. Illustratsioon. Kirjakunst. Digivahendid.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Info- ja andmekirjaoskus.</p> <p>Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p> <p>Andmete, info ja digisisu hindamine.</p> <p>Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas.</p> <p>Suhtlemine digitehnoloogia abil. Digisisu loomine. Autoriõigus ja litsentsid.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.</p> <p>2. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi, põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS</p>					
<p>KUNSTIELU</p> <p>1. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe</p>	<p>Kodukoha muuseumid, galeriid, näitused ja ekspositsioonid.</p>	<p>Muuseum. Näitus. Ekspositsioon.</p>	<p>Praktiline töö:</p> <p>Õppekäik muuseumisse, galeriisse. Meediaplattformide uurimine. Slaidiesitluse koostamine.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne,</p>

leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama.			Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Suhtlemine digitehnoloogia abil. Kodanikuaktiivsus digikeskkonnas Koostöö digikeskkonnas		lihtsustatud tööjuhised.
--	--	--	--	--	--------------------------

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS****KLASS: 8. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
<p>Õpitulemused ja õppesisu Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid. 2. Uurib iseseisvalt kunstnike ja kunstiteoste tausta. 3. Leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt. 4. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama. 5. Teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autori õigusi. 6. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. <p>Plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 3. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga. <p>Loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades. 2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 3. Oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine)</p>					

1. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.
2. Leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale.
3. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte.
4. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.
5. Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.

TEEMA: VISUAALNE KIRJAOSKUS

<p>VISUAALKULTUUR Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid. 2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 	<p>Visuaalne kujutis, joonis, skeem, sümbol, ideoloogiline sümbol erinevates kultuurides.</p>	<p>Visuaalsed kujutised, joonised, skeemid ja sümbolid. Logo.</p>	<p>“Logo” Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid ja sümboleid. Teeb kavandi. Kujundab logo.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Valib loomeprotsessis sihipäraselt tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>KUJUTAMISE BAASELEMENDID JA KOMPOSTISIOON</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Loob omanäolisust taotledes kahe- ja 	<p>Kahe- ja kolme mõõtmeline kunstitöö. Joonistus. Maal. Skulptuur. Kompositsioon.</p>	<p>Kahemõõtmeline kunst (punkt, joon, kujund, pind, tekstuur, värv). Kolmemõõtmeline teos (joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal).</p>	<p>1. Joonistus “Figuur” (kahemõõtmeline teos) Grafiitpliatsid, värvipliatsid. 2. Maalikompositsioon “Värv ja vorm”. (kahemõõtmeline teos).</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Loob omanäolisust</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne,</p>

<p>kolmemõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>4. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>		<p>Kompositsiooni põhimõtted.</p>	<p>Guaššvärvid, maalitarvikud.</p> <p>3. Skulptuur “Figuur” (kolmemõõtmeline teos). Pehmed voolimismaterjalid (savi, pabermass, traat).</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.</p>	<p>taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>PERSPEKTIIVI KUJUTAMINE</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Rakendab loomeprotsessis kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Värvus-ehk õhuperspektiivi kujutamine kunstis. Ruumiline kujutusviis.</p>	<p>Värvus-ehk õhuperspektiiv.</p>	<p>Joonistus “Linnulennult” Õhuperspektiivi kujutamine. Õuesõpe. Grafiit, söepliats, värvipliatsid.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Rakendab loomeprotsessis kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>

<p>VÄRVITEOORIA</p> <p>1. Mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>4. Analüüsib teost (värv, vorm), kasutab oskussõnavara.</p>	<p>Koloriit</p> <p>Värvinimetused</p> <p>primaar- ja sekundaarvärvide piires.</p> <p>Värvitemperatuur (soojad ja külmad toonid).</p> <p>Värvikontrastid, kooskõlad, vastastikused mõjud, kooskõla ja tasakaal.</p> <p>Värvide optiline mõju.</p>	<p>Koloriit</p> <p>Primaarvärvid.</p> <p>Sekundaarvärvid.</p> <p>Soojad ja külmad toonid.</p>	<p>Maalikompositsioon “Aastaajad”.</p> <p>Guašimaal.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Info- ja andmekirjaoskus.</p> <p>Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>3. Analüüsib teost (värv, vorm), kasutab oskussõnavara.</p>	<p>Andekad õpilased:</p> <p>Lisaülesanne.</p> <p>Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased:</p> <p>Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>
<p>KUNSTILIIGID JA KUNSTIŽANRID</p> <p>1. Uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta.</p> <p>2. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.</p>	<p>Kunstiliigid</p> <p>Arhitektuur ehk ehituskunst.</p> <p>Skulptuur</p> <p>Maalikunst</p> <p>Graafika</p> <p>Tarbekunst, video- ja filmikunst.</p> <p>Digitaalkunst.</p>	<p>Ahitektuur</p> <p>Skulptuur</p> <p>Graafika</p> <p>Tarbekunst</p> <p>Fotograafia, video-ja filmikunst.</p> <p>Digitaalkunst.</p>	<p>Kunstiprojekt “Kunstiraamatu kujundamine”</p> <p>Segatehnika.</p> <p>Digivahendite kasutamine.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Info- ja andmekirjaoskus.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p>	<p>Andekad õpilased:</p> <p>Lisaülesanne.</p> <p>Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased:</p> <p>Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>

<p>3. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>4. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Kunstižanrid (portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjööriwaade).</p>		<p>Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p> <p>Digisisu loomine.</p> <p>Digisisu arendus</p> <p>Digisisu. kohandamine.</p>	<p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	
---	---	--	---	--	--

TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

<p>KUNSTITEHNIKAD JA KUNSTISTIILID</p> <p>1. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>3. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>4. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Maal, joonistus, kollaaž.</p> <p>Digitaalkunst.</p>	<p>Maal, joonistus, kollaaž.</p>	<p>“Kollaaž”</p> <p>Paber, papp, liim, akrüülvärv. tekstiil.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades.</p> <p>Osaleb digitaalses sisuloomes (tekstide ja piltide loomisel).</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
---	--	----------------------------------	---	--	--

				tehnika võtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.	
TEEMA: DISAIN					
DISAINI BAASELEMENDID JA DISAINI LIIGID 1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 3. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara. 4. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte.	Värv, vorm ja materjal (tarbeesmed, graafiline disain ja visuaalkultuur). Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus. Tootedisain, digitoote disain, graafiline disain.	Disain. Graafiline disain. Tootedisain. Digitoote disain.	Projektülesanne "ESE" Kujundab toote, seostab seda igapäevaeluga. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus. Digiturvalisus. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 2. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara. 3. Mõtestab esemelise ja	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.

				ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte.	
TEEMA: KUNSTIAJALUGU					
KUNSTIAJALUGU 1. Uurib iseseisvalt kunstnike ja kunstiteoste tausta. 2. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga. 3. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama.	Kunsti areng Eestis, Euroopas, maailmas. Keskaja kunst Euroopas ja Eestis. Pärimuskunst. Nüüdiskunst.	Gooti ja romaani kunst.	Kunstiprojekt “Ajajoon” Joonmeedia. Illustratsioon. Kirjakunst. Digivahendid. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Andmete, info ja digisisu hindamine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Suhtlemine digitehnoloogia abil. Digisisu loomine. Autoriõigus ja litsentsid.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Uurib iseseisvalt kunstnike ja kunstiteoste tausta. 2. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.
TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS					
AUTORSUS JA AUTORIÕIGUSED	Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise	Autor. Autoriõigus. Viitamine	Autorsus ja autoriõigused.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.

<p>1. Teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autori õigusi.</p>	<p>salvestamine ja jagamine.</p>		<p>Illustreeritud lühiuurimuse loomine.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Suhtlemine digitehnoloogia abil. Kodanikuaktiivsus digikeskkonnas Koostöö digikeskkonnas.</p>	<p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p>	<p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>
<p>TEABE OTSIMINE JA INFOKESKKONNAD 1. Leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt. 2. Oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.</p>	<p>Muuseumide ja galeriide veebilehed. Virtuaalgaleriid.</p>	<p>Muuseum. Galerii. Virtuaalgalerii.</p>	<p>Esitluse koostamine (digitaalselt). Eesti ja Euroopa muuseumide ja galeriide veebilehtede uurimine iseseisvalt ja õpetaja abiga. Digipädevused: Digiturvalisus. Isikuandmete ja privaatsuse kaitse Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse. Digisisu loomine. Digisisu arendus Digisisu kohandamine Autoriõigus ja litsentsid</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: KUNSTIÕPETUS****KLASS: 9. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAmine	TAGASISIDESTA -MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMIS E VÕIMALUSED
<p>Õpitulemused ja õppesisu Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid. 2. Uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta. 3. Leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt. 4. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke. 5. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama. 6. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 7. Mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi. <p>Plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 3. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga. <p>Loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades. 2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.					

2. Leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale.
3. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte.
4. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.
5. Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.

TEEMA: VISUAALNE KIRJAOSKUS

<p>VISUAALKULTUUR R Õpilane: 1. Analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboloid. 2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Visuaalsed kujutised, joonised, skeemid ja sümbolid. Ideoloogiline sümbol erinevates kultuurides. Digitaalkunst.</p>	<p>Visuaalne kujutis, joonis, skeem, sümbol. Digitaalkunst.</p>	<p>“Sümbol” Sümboli kujundamine. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Valib loomeprotsessis sihipäraselt tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>KUJUTAMISE BAASELEMENDID JA KOMPOSTISIOON 1. Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstiteoseid spontaanselt ja põhjalikult uurides</p>	<p>Kahe-, kolme- ja neljamõõtmeline teos. Kompositsioon. kuldõige ehk kolmandiku reegel; esemete 3D kujutamine.</p>	<p>Kahemõõtmeline teos (punkt, joon, kujund, pind, tekstuur, värv). Kolmemõõtmeline teos (joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal). Neljamõõtmeline teos (kavandatud ja</p>	<p>1. “Abstraktne maal” (kahemõõtmeline teos). Akrüülmaal. 2. “Abstraktne skulptuur”. (kolmemõõtmeline teos). Pehmed voolimismaterjalid</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>

<p>ning teadlikult kavandades.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>3. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>		<p>komponeeritud animatsioon).</p> <p><i>Storyboard.</i></p> <p>Kompositsiooni põhimõtted.</p>	<p>(savi, pabermass, traat).</p> <p>3. “Animatsioon” (neljamõõtmeline teos).</p> <p>Vabavaraprogrammid e kasutamine.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.</p>	<p>neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>3. Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>	
<p>PERSPEKTIIVI KUJUTAMINE</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale</p>	<p>Tsentraalperspektiivi kujutamine tasapinnal. Ruumiline kujutlusvõime.</p>	<p>Tsentraalperspektiiv.</p>	<p>Visand “Vaatepunkt”</p> <p>Tsentraalperspektiivi kujutamine tasapinnal. Visandamine. Grafiit, söepliiats Õuesõpe.</p> <p>Digipädevused:</p>	<p>Tööprotsessi tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne,</p>

<p>ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 3. Analüüsib teost, kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>			<p>Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p>	<p>materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 3. Analüüsib teost, kasutab kunstist rääkides oskussõnavara.</p>	<p>lihtsustatud tööjuhise.</p>
<p>VÄRVITEOORIA 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi. 3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 4. Analüüsib teost (värv, vorm), kasutab oskussõnavara.</p>	<p>Koloriit Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur (soojad ja külmad toonid). Värvikontrastid, kooskõlad, vastastikused mõjud, kooskõla ja tasakaal. Värvide optiline mõju.</p>	<p>Koloriit. Soojad ja külmad toonid. Impressionism.</p>	<p>Maalikompositsioon “Impressionism” Guašimaal. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p>	<p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist. 2. Mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi. 3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. 4. Analüüsib teost (värv, vorm), kasutab oskussõnavara.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhise.</p>

<p>KUNSTILIIGID JA KUNSTIŽANRID</p> <p>1. Uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta.</p> <p>2. Oskab arendada oma ideed, lähtudes escargots.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>4. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi. Põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.</p>	<p>Kunstiliigid</p> <p>Arhitektuur ehk ehituskunst.</p> <p>Skulptuur</p> <p>Maalikunst</p> <p>Graafika</p> <p>Tarbekunst</p> <p>Fotograafia, video-ja filmikunst.</p> <p>Digitaalkunst</p> <p>Kunstižanrid (portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade).</p>	<p>Ahitektuur</p> <p>(sakraalarhitektuur – kirikud kabelid, kloostrid, profaanarhitektuur – lossid, paleed, linnused, raekojad, elamud).</p> <p>Skulptuur (reljeef, ümarplastika, vabaplastika, monumentaalplastika, ehitusplastika).</p> <p>Maalikunst (Seinamaal, monumentaalmaal, miniatuurmaal).</p> <p>Graafika (kõrgtrükk, sügavtrükk, lametrükk).</p> <p>Tarbekunst (keraamika, metallehistöö, klaasikunst, nahkehistöö, tekstiil, puitehistöö).</p> <p>Fotograafia, video-ja filmikunst.</p> <p>Digitaalkunst.</p>	<p>Mõistekaardi loomine "Kunstiliigid"</p> <p>Segatehnika.</p> <p>Digivahendite kasutamine.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Info- ja andmekirjaoskus .</p> <p>Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.</p> <p>Digisisu loomine.</p> <p>Digisisu arendus</p> <p>Digisisu kohandamine.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine.</p> <p>Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p> <p>3. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi. Põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>TEEMA: KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS</p>					

<p>KUNSTITEHNIKA D JA KUNSTISTIILID</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Maal, joonistus, assamblaaž. Digitaalkunst.</p>	<p>Maal, joonistus, assamblaaž.</p>	<p>“Assamblaaž”</p> <p>Paber, papp, liim, akrüülvärv. tekstiil.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades. Osaleb digitaalses sisuloomes (tekstide ja piltide loomisel).</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p> <p>1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.</p> <p>2. Loob omanäolisust taotledes kahe-, ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades.</p> <p>3. Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.</p>
<p>TEEMA: DISAIN</p>					
<p>DISAINIPROTSESS I OSAD JA TOOTE KAVANDAMINE</p> <p>1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer.</p>	<p>Disainiprotsess. Lähteülesanne. Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine.</p>	<p>Disainiprotsess. Kavand. Visand. Krokii. Digitaalkunst</p>	<p>Projektülesanne “Disainiprotsess”</p> <p>Visandiplokk, pliiatsid. Digivahendid, vabavaraprogrammid.</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased:</p>

<p>2. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid.</p> <p>3. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte.</p> <p>4. Selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi, põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid.</p>	<p>Digivahendid.</p>		<p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus . Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine. Digisisu loomine. Digisisu arendus. Digiturvalisus. Tervise ja heaolu kaitse. Keskkonnakaitse.</p>	<p>1. Teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer. 2. Märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid.</p>	<p>Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>
<p>TEEMA: KUNSTIAJALUGU</p>					
<p>KUNSTIAJALUGU</p> <p>1. Leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt.</p> <p>2. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.</p> <p>3. Rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.</p> <p>4. Leiab seoseid ühiskonnaelul</p>	<p>Kunsti areng Eestis, Euroopas, maailmas. Islami kunst. Renessansskunst Itaalias. Kõrgrenessansi kunstnikud (Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo). Barokk (Euroopa õukonnakunst). Klassitsism (arhitektuur). Realism (maalikunst).</p>	<p>Islami kunst. Renessanss. Barokk. Klassitsism. Realism. Nüüdiskunst.</p>	<p>Kunstiprojekt “Ajajoon”</p> <p>Joonmeedia. Illustratsioon. Kirjakunst. Digivahendid.</p> <p>Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing,</p>	<p>Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt.</p>	<p>Andekad õpilased: Lisäülesanne. Süvaõpe.</p> <p>Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhhis.</p>

valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale.	Modernism 19. sajandil (impressionism, postimpressionism, sümbolism). Nüüdiskunst (20. - 21. sajandi kunst) Pärimuskunst.		sirvimine ja filtreerimine. Andmete, info ja digisisu hindamine. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Suhtlemine digitehnoloogia abil. Digisisu loomine. Autoriõigus ja litsentsid.	2. Kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke.	
TEEMA: KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS					
KUNSTI JA KULTUURIGA SEOTUD ELUKUTSED 1. Käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama. 2. Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktseptib eriarvamusi.	Konservaator, giid, kuraator, kujundaja, toimetaja, projektijuht.	Kunstiga seotud elukutsed. Portfoolio.	“Digitaalne portfoolio – kunsti ja kultuuriga seotud elukutsed” Kunstivaldkonnaga seotud ametitega tutvumine, info otsimine, salvestamine. Õppekäik. Vabavaraprogrammid digitaalsete lahenduste loomiseks. Digipädevused: Info- ja andmekirjaoskus. Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.	Tööprotsessi suuline ja kirjalik tagasisidestamine. Lõpplahenduse hindeline tagasisidestamine. 1. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.	Andekad õpilased: Lisaülesanne. Süvaõpe. Õpiraskustega õpilased: Kohandatud ülesanne, lihtsustatud tööjuhised.

3. Oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist.			Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas. Koostöö digikeskkonnas.		
---	--	--	---	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 1. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENdamINE	TAGASISIDESTAMINE HINDAMINE
TEEMA: LAULMINE				
Õpilane: 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hin gamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris; 2) väljendab laul des muusika sisu ning mee leolu; 3) laulab eako haseid laste-, mängu- ja mudel laule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kevadel“ („Juba linnukesed“); 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga; 6) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.	Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse peast laulma ühislaule (Eesti hümn, „Kevadel“). Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Laulmine ja laulutehnika: lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii rühmas kui ka üksi, harjutakse kuulma ja kuula ma nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga. Tekitatakse harjumus hoida lauldes loomulikku kehahoidu. Õpilasi suunatakse laulma julgelt, ilmekalt, selge diktsiooniga. Interpretatsioon: mõtestatakse lauldava laulusõnu, väljendamaks sisu ja mee leolu	Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp, regilaul, helilooja, luuletaja, koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes.	Praktilised tööd: Häälemängud. Eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, regilaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansambelis ja üksi. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Osalemine koolikoori tegevuses. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, laulude õppimiseks.	Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõna hindamine, tagasiside. Hinnatakse intonatsiooni loomulikku kehahoidu, hingamist ja selget diktsiooni.

läbi erineva dünaamika (*piano*, *forte*, valjenedes, vaibudes), tempo (kiire, aeglane). **Muusikaline kirjaoskus:** tutvutakse muusikateooriaga, sh mõistetega: viis, rütm, meetrum, löök, takt, takti- ja lõpujoon, 2-os. ja 3-os.taktimõõt, noot. Tutvutakse rütmide, rütmifiguuride ja pausiga

Noodist laulmine: õpitakse lugema noodist laulusõnu ning järgima rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse uusi laule noo dist SO, MI ja RA astmetega. Tutvutakse noodimärkidega (kordusmärgid, esimene ja teine lõpp). Juhitakse tähelepanu laulu autoritele.

Vorm: kirjeldatakse laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eel- ja vahemäng.

Relatiivsed astmed ja astmemudelid: SO,MI,RA.

Mudellaulud: tutvutakse relatiivsete astmete ja nende käemärkidega. Kinnistatakse SO, MI ja RA astmetel põhinevaid astmemudeleid.

TEEMA: PILLIMÄNG

Õpilane:

1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja/või kaasmängudes;
2) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.

Musitseerimisel kasutatakse teadlikult rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus).

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus harjutakse kuulama nii enda kui ka teiste pillimängu.

Kehapill: tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega.

Rakendatakse lihtsamates kaas-, eel-, vahemängudes.

Rütmipillid: tutvutakse rütmipillidega (kõlapulgad, triangel, võrutrumm, kõlatoru, marakad, kuljused, tambu riin, taldrik, kastanjetid, agoogo, guiro jt). Õpitakse õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates kaas-, eel-, vahemängudes.

Plaatpillid: tutvutakse oma koolis olevate plaatpillidega (ksülofon, kellamäng, kõlaplaadid jt). Õpitakse pulkade õiget käeshoidmist ja õigeid mänguvõtteid.

Rakendatakse lihtsamates kaas-, eel-, vahemängudes.

Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp, helilooja, dirigent, *piano*, *forte*, valjenedes, vaibudes, kehapill, rütmipillid, plaatpillid.

Praktilised tööd:

Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus.

Rütmimängud.

Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.

Rütmi ja meloodia improviseerimine plaatpillidel.

Keha-, rütmi- ja

plaatpillidel

lihtsamate *ostinato*'de,

kaas-, eel-, vahemängude

mängimine.

Rütmipillide

meisterdamine.

Digipädevused:

Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, pillide õppimiseks.

Kujundav hindamine.

Suuline ja kirjalik sõna- hindamine, tagasiside.

Hinnatakse mänguvõtte pillidel, tempot ja dünaamikat, loomingulisust.

TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE

<p>Õpilane: 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 3) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid: rütme, pausi, tempot.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii gruppides kui ka üksi, mille käigus harjutakse liikuma ja tunnetama nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu: tutvutakse liikumise kaudu õpitud rütmide ja pausidega. Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Eesti laulu- ja ringmängud: mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes nende sisuga. Väljendatakse mängudes tegelaste karaktereid. Harjutatakse ühistegevustes liikumist paaris, ühiselt ringjoonel (sõõris), vooris ja viirus.</p>	<p>Mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak.</p>	<p>Praktilised tööd: Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu; muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Eesti laulu- ja ringmängude mängimine. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, liikumiseks.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõna hindamine, tagasiside. Hinnatakse muusika tunnetust liikumise kaudu julgust ja loomingulisust.</p>
---	---	---	---	---

TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING

<p>Õpilane: 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis, kogu klassiga. Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine)</p>	<p>Mõisted: meetrum, tempo, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, laul, muusikapala, salm, refrään, regilaul, liisusalm, helilooja,</p>	<p>Praktilised tööd: Õpitud astmetele tuginedes meloodia improviseerimine.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõna hindamine, tagasiside.</p>
--	---	---	---	--

<p>(meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika); 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne); 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel; 6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega: kasutab omaloomingu loomisel õpitud astmeid rütme ja pausi.</p>	<p>kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult. Laulmine: luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides. Pillimäng: luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja <i>ostinato</i> 'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi</p> <p>Liikumine: väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.</p>	<p>luuletaja, koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>valjult</i> (forte), valjenedes, vaibudes.</p>	<p>Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi-, plaatpillidel. Lihtsamate tekstide loomine ja nende esitamine. Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. Kuulatud muusika või laulu meeleolu, karakteri väljendamine kunstitöodes. Digipädevused: Võimalusel ja õpetaja juhendamisel veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika loomiseks. Autoriõiguste tutvustamine.</p>	<p>Hinnatakse muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, töö individuaalsust ja mõtte loovat väljendust.</p>
--	--	--	---	--

TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE

<p>Õpilane: 1) avaldab eakohaselt kogetud muusikaelamuse kohta arvamust; 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit;</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta eakohaselt arvamust suuliselt või muul looval viisil. Autorid: tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue</p>	<p>Mõisted: laul, muusikapala, meetrum, tempo, helilooja, luuletaja, kontsert ja publik, koor, orkester, dirigent, <i>piano</i>, <i>forte</i>, valjenedes ja vaibudes, kõrged ja madalad helikõrgused.</p>	<p>Praktilised tööd: Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu ja karakteri kirjeldamine. Kuuldud muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. Võimalusel kontserdi külastamine</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse oskust iseloomustada, võrrelda analüüsida kuulatud muusikat kirjalikult, suuliselt ja kunsti kaudu</p>
---	--	---	--	---

<p>3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; 4) on tutvunud eesti rahvapillidega ning kirjeldab neid.</p>	<p>repertuaari õppimisel juhitakse tähelepanu autoritele. Eesti rahvamuusika: tutvutakse eesti rahvalaulude ja rahvapillidega. Vokaal- ja instrumentaalmuusika: eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala). Muusika väljendusvahendid: kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara. Kontsert: tutvutakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadega.</p>		<p>(kontserdimaja, koolikontserdid jne). Digipädevused: erinevad tasuta muusika kuulamise ja videote vaatamise keskkonnad.</p>	
---	--	--	---	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 2. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA MINE/HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris; 2) väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast: „Eesti	1.kl. omandatud teadmiste kordamine. Repertuaar: lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislause. Repertuaari valikul arvestatakse rahvakalendri- ja riiklike tähtpäevadega. Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja). Laulmine ja laulutehnika: hoida laulmisel loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine pea, avatud suu). Tutvutakse laulmisele omaste hingamise	Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, esimene ja teine volt, fermaat, latern, <i>segno</i> , regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes.	Praktilised tööd: Häälemängud. Eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, regillaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansambelis ja üksi. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Osalemine koolikoori tegevuses. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad	Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist, selget diktsiooni, sõnade tundmist.	Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjali de kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaulesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.

<p>hümn“, „Kevadel“ („Juba linnukesed“) , „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus), „Rongisõit“ (G.Ernesaks); 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga; 6) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.</p>	<p>põhimõtetega. Lauldakse julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansamblis kui üksi, kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga. Interpretatsioon: mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks sisu ja meeleolu läbi dünaamika, <i>piano, forte</i> ja tempo (kiire, aeglane). Muusikaline kirjaoskus: täiendatakse õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat, kinnistades mõisteid: viis (meloodia), rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2- ja 3-os. taktimõõt),noot. Kinnistatakse rütme, rütmifiguure ja pausi</p> <p style="text-align: center;"> </p> <p>ning teadvustatakse neid laulmisel. Noodist laulmine. Loetakse noodist</p>		<p>muusika kuulamiseks, laulude õppimiseks.</p>		
---	---	--	---	--	--

	<p>laulusõnu, järgitakse rütmi, meloodia liikumist. Lauldes arvestatakse noodimärkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, <i>segno</i>).</p> <p>Vorm. Kinnistatakse mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p>Relatiivsed astmed ja astmemudelid: SO, MI, RA, LE,JO, RA_I ja SO_I.</p> <p>Mudellaulud: kinnistatakse 1. kl. õpitud astmemudeleid koos käemärkidega. Tutvustatakse uusi relatiivseid astmeid.</p>				
--	--	--	--	--	--

TEEMA: PILLIMÄNG

<p>Õpilane: 1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja/või kaasmängudes; 2) musitseerib väikekandel või plokkflöödil esmaseid</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse rütme, rütmifiguure ja pausi</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii rühmas kui ka üksi, kuulatakse enda ja teiste pillimängu.</p>	<p>Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt (2- ja 3-osaline), lõpujoon, volt, fermaat, latern, <i>segno</i>, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes, kehapill, rütmipillid, plaatpillid.</p>	<p>Praktilised tööd: Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel. Rütmi ja meloodia improviseerimine plaatpillidel.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside.</p> <p>Hinnatakse mänguvõtteid pillidel, tempot ja dünaamikat, loomingulisust.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjali de kohandamine, tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded.</p>
---	---	--	---	---	--

<p>mänguvõtteid kasutades; 3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.</p>	<p>Kehapill: rakendatakse lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel-, vahemängudes. Rütmipillid: musitseeritakse koolis olevatel rütmipillidel (kõlapulgad, triangel, kõlatoru, marakad, rütmimunad, kuljused, tamburiin, taldrik, kastanjetid, agoogo, guiro jt), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel-, vahemängudes. Plaatpillid: musitseeritakse koolis olevatel plaatpillidel (ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse neid <i>ostinatodes</i>, kaas-, eel-, vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Väikekannel, plokkflööt: tutvutakse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtetega, mida</p>		<p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamate <i>ostinatode</i>, kaas-, eel-, vahemängude mängimine. Musitseerimine väikekandlel või plokkflöödil, kasutades esmaseid mänguvõtteid. Rütmipillide ja fantaasiapillide meisterdamine. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika pillide õppimiseks.</p>		<p>Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>
--	--	--	--	--	---

	rakendatakse musitseerimisel.				
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
<p>Õpilane: 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 3) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid: rütme, pausi, tempot.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii gruppides, kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu: tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud: mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Väljendatakse tegelaste karaktereid. Tantsitakse</p>	<p>Mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak, labajalavalss (labajalg), rei(n)lender.</p>	<p>Praktilised tööd: Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Eesti laulu- ja ringmängude mängimine ja labajalavalsi ning reinlenderi tantsimine.</p> <p>Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, liikumiseks.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside.</p> <p>Hinnatakse muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjali de kohandamine, tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>

	ühiselt eesti rahvatantse (labajalg ja reinlender), kasutades tantsude põhisamme. Ühistegevuses liigutakse paaris, ühiselt sõõris (ringjoonel), vooris ja viirus.				
TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING					
<p>Õpilane: 1) rakendab omaloomingus muusika välj.vahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika); 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob lihtsamaid tekste 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel; 6) kasutab</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu: tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud, rahvatantsud: mängitakse erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes sisu ja</p>	<p>Mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak, labajalavalss (labajalg), rei(n)lender.</p>	<p>Praktilised tööd: Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi-, plaatpillidel. Lihtsamate tekstide loomine ja nende esitamine. Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. Väikekandlel või plokkflöödil omaloomingu esitamine. Kuulatud muusika või laulu meeleolu väljendamine kunstis. Digipädevused: Võimalusel ja õpetaja juhendamisel</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside.</p> <p>Hinnatakse muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, töö individuaalsust ja mõtete loovat väljendust.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjali de kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>

<p>omaloomingu loomisel õpitud astmeid rütme ja pausi.</p>	<p>pärimusliku traditsiooniga. Väljendatakse erinevate tegelaste karaktereid. Tantsitakse ühiselt eesti rahvatantse (labajalg ja reinlender), kasutades tantsude põhisamme. Ühistegevuses liigutakse paaris, ühiselt sõõris (ringjoonel), vooris ja viirus.</p>		<p>veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika loomiseks. Autoriõiguste tutvustamine.</p>		
TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE					
<p>Õpilane: 1) avaldab eakohasel kogetud muusikaelamuse kohta arvamust; 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit; 3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; 4) on tutvunud eesti rahvapillidega</p>	<p>Kirjeldatakse muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil. Autorid: tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja, luuletaja). Otsitakse infot erinevatest allikatest. Eesti rahvamuusika: kuulatakse eesti rahvalaule ja -pille. Eristatakse ühe- ja kaherealist regiviisi. Tutvutakse rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, sarved, viled, torupill), eristatakse neid kuuldeliselt. Vokaal- ja instrumentaalmuusika: e</p>	<p>Mõisted: laul, muusikapala, meetrum, tempo, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, koor, orkester, kontsert ja publik, eesti rahvapillid, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes ja vaibudes.</p>	<p>Praktilised tööd: Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu, karakteri kirjeldamine. Kuuldud muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. Rahvapillide kuulamine/vaatamine, eristamine kõla ja välimuse järgi. Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne).</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse oskust iseloomustada, võrrelda ja analüüsida kuuldud muusikat kirjalikult, suuliselt ja kunsti kaudu.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjali de kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>

ning kirjeldab neid.	ristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul, muusikapala). Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega (solist, ansambel, koor). Muusika väljendusvahendid: kirjeldatakse kogetud muusikaelamust, kasutades õpitud oskussõnavara. Kontsert: korraldatakse hea käitumise tavaid.		Digipädevused: erinevad tasuta muusika kuulamise ja videote vaatamise keskkonnad. Otsitakse muusika autorite kohta infot, õpetaja poolt soovitatud erinevatelt netilehekülgedelt.		
----------------------	---	--	--	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 3. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
<p>Õpilane: 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga; 2) väljendab laules muusika sisu ning meeoleolu; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, kaanoneid, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Teele,</p>	<p>1. ja 2.kl. omandatud teadmiste kordamine. Repertuaar: lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Uhti, uhti uhkesti“, „Teele, tee, kurekesed“, „Emakesele“. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid. Laulmine ja laulutehnika: lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga.</p>	<p>Mõisted: meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, vool, sidekaar, pidekaar, fermaat, latern, <i>segno</i>, süsteem, kaanon, regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, dünaamika, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>, noodivältused (veerandnoot, veerandpaus, poolnoot, poolpaus jne), pooltoon,</p>	<p>Praktilised tööd: Häälemängud. Laste-, mängu- ja mudellaulude, regilaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansambelis ja üksi. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Kaanonite laulmine. I kooliastme ühislaulude kordamine. Osalemine koolikoorige tegevuses. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, laulude õppimiseks.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist, selget diktsiooni, sõnade tundmist.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>

<p>teele, kurekesed“, „Kevadel“, „Uhti, uhti, uhkesti“, „Emakesele“ (M. Härma), „Rongisõit“ (G. Ernesaks); 5) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja või kuulajana; 6) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.</p>	<p>Interpretatsioon: väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat (<i>piano, forte, crescendo, diminuendo</i>) ja tempo (kiire, aeglane).</p> <p>Muusikaline kirjaoskus: kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, veerandpaus) ning õpitakse uusi rütme, rütmifiguure ja pause (TI-RI-TI-RI, TAI-RI, poolpaus, tervetaktpaus) ning teadvustatakse neid laulmisel.</p> <p>Seostatakse noodipikkuste silpnimetusi noodivältustega.</p> <p>Noodist laulmine: loetakse ladusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Arvestatakse tuttavate ja uute noodimärkidega (sidekaar, pidekaar, süsteem).</p> <p>Vorm: teadvustatakse õpitavate laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Tutvutakse kaanoni laulmisega ja esitatakse neid.</p> <p>Relatiivsed astmed ja astmemudelid.</p> <p>Mudellaulud: kinnistatakse tuttavaid astmemudeleid koos käemärkidega. Uued astmed NA, DI. JO- ja RA-astmeread.</p>	<p>tervetoon, põhiheli, JO-astmerida, RA-astmerida, improvisatsioon, žanr, marss, valss, polka.</p>			
<p>TEEMA: PILLIMÄNG</p>					

<p>Õpilane: 1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja/või kaasmängudes; 2) musitseerib väikekandel või plokkflöödil esmaseid mänguvõtteid kasutades; 3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse teadlikult rütme, rütmifiguure ja pause (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TI-RI-TI-RI, TAI-RI, veerandpaus, poolpaus, tervetaktpaus). Kehapill: rakendatakse kehapilli lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel-, vahemängudes. Rütmipillid: mängitakse oma koolis olevate rütmipillidel, kasutades rütmipillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel-, vahemängudes. Plaatpillid: mängitakse oma koolis olevate plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille lihtsamates <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel-, vahemängudes. Väikekannel, plokkflööt: mängitakse väikekandel või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p>	<p>Mõisted: meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, volt, sidekaar, pidekaar, fermaat, latern, <i>segno</i>, süsteem, kaanon, helilooja, dirigent, dünaamika, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>, noodivältused (veerandnoot, veerandpaus, poolnoot, poolpaus jne), pooltoon, tervetoon, põhiheli, JO-astmerida, RA-astmerida, improvisatsioon.</p>	<p>Praktilised tööd: Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. Rütmi, meloodia improviseerimine keha-, rütmi-, plaatpillidel, lihtsamate <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel-, vahemängude mängimine. Musitseerimine väikekandel või plokkflöödil. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, pillide õppimiseks.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse mänguvõtteid pillidel, tempot ja dünaamikat, loomingulisust.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	---	--	--	---	--

TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE

<p>Õpilane: 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi. Liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu: tutvustatakse liikumise kaudu rütme, rütmifiguure ja pause (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TI-RI-TI-RI, TAI-RI,</p>	<p>Mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak, labajalavalss (labajalg), rei(n)lender, marss, valss, polka.</p>	<p>Praktilised tööd: Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Marssimine.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, tööjuhendite lihtsustamine.</p>
--	--	--	---	--	---

<p>; 3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.</p>	<p>veerandpaus, poolpaus, tervetaktpaus). Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Marsitakse. Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud: mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid. Ühistegevuses liigutakse paaris, ühiselt sõõris (ringjoonel), vooris ja viirus. Tutvutakse valsi ja polka põhisammudega.</p>		<p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme. Eesti laulu- ja ringmängude mängimine. Digipädevused: Veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika kuulamiseks, liikumiseks.</p>	<p>Hinnatakse muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust</p>	<p>Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	---	--	--	--	---

TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING

<p>Õpilane: 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika); 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult. Laulmine: luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides. Pillimäng: luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja <i>ostinato</i>'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.</p>	<p>Mõisted: laul, muusikapala, salm, refrään, meetrum, tempo, takt, taktijoon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, pidekaar, sidekaar, süsteem, kaanon, regilaul, liisusalm, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, duo, duett, koor, dirigent, <i>piano</i>, <i>forte</i>,</p>	<p>Praktilised tööd: Meloodia ja rütmi improviseerimine. Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi-, plaatpillidel. Rütmikaanonite loomine ja esitamine. Lihtsamate tekstide loomine ja nende ilmekas esitamine. Muusika meeolu väljendamine loovliikumise kaudu.</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, töö individuaalsu</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded.</p>
--	---	---	--	--	---

<p>lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne); 5) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel; 6) väljendab muusika meeleolu kunstitöodes; 7) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.</p>	<p>Liikumine: väljendatakse muusikapala karakterit improviseeritud liikumise kaudu. Luuakse laulu meeleoluga sobivad liigutused.</p>	<p><i>crescendo, diminuendo.</i></p>	<p>Väikekandlel või plokkflöödil omaloomingu esitamine. Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeleolu, karakteri väljendamine. Digipädevused: Võimalusel ja õpetaja juhendamisel veebis olevad vabavara õpikeskkonnad muusika loomiseks. Autoriõiguste tutvustamine.</p>	<p>st ja mõtete loovat väljendust.</p>	<p>Vastavalt tasemetele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	---	--------------------------------------	--	--	---

TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE

<p>Õpilane: 1) kirjeldab muusikaelamusi, avaldab arvamust suuliselt või muul looval viisil; 2) iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu/muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades oskussõnavara ning muusika välj. vahendeid (meloodia, rütm,</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi, avaldatakse arvamust suuliselt või muul looval viisil. Autorid: tutvutakse laulu või muusikapala autoritega. Tutvutakse valikuliselt erinevate heli-loomajatega (G. Ernesaks, M. Härma, W. A. Mozart, P. Tšaikovski jne). Eesti rahvamuusika: kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldut. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille. Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika: eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja</p>	<p>Mõisted: laul, muusikapala, salm, refrään, meetrum, takt, taktijoon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, pidekaar, sidekaar, süsteem, tempo, regilaul, liisusalme, helilooja, luuletaja, vokaalmuusika, instrumentaalmuusika, solist, eeslaulja, ansambel, duo, duett, koor,</p>	<p>Praktilised tööd: Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu, karakteri kirjeldamine. Muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. Erinevate heliloojate kuulamine (helilooja ja loomingu seostamine). Erinevate muus.žanrite kuulamine, eristamine. Rahvapillide kuulamine/vaatamine ja</p>	<p>Kujundav hindamine. Suuline ja kirjalik sõnaline hindamine, tagasiside. Hinnatakse oskust iseloomustada, võrrelda ja analüüsida kuulatud muusikat kirjalikult,</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, lüha kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemetele</p>
---	---	--	---	--	--

<p>tempo, tämber, dünaamika); 3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusi kat, muusikažanre (marss, valss, polka); 4) otsib infot etteantud allikatest, eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapäille.</p>	<p>muusikapala). Tutvutakse erinevate koosseisudega (solist, duo, duett, ansambel, koor, orkester). Eristatakse muusikažanre (marss, valss, polka). Kontsert: korratakse hea käitumise tavasid. Muusika väljendusvahendid: kirjeldatakse muusikaelamust, kasutades õpitud oskussõnavara.</p>	<p>dirigent, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>, žanr, marss, valss, polka, eesti rahvamuusika.</p>	<p>nende eristamine kõla ja välimuse järgi. Võimalusel kontserdi külastamine. Digipädevused: erinevad tasuta muusika kuulamise ja videote vaatamise keskkonnad. Otsitakse muusika autorite kohta infot, õpetaja poolt soovitatud erinevatelt netilehekülgedelt.</p>	<p>suuliselt ja kunsti kaudu.</p>	<p>erinevate ülesannete andmine.</p>
---	--	--	--	-----------------------------------	--------------------------------------

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 4. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDES-TA-MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
<p>Õpilane: jälgib õiget kehahoidu, hingamist, selget diktsiooni ja väljendusrikkust. Laulab vanemaid ja uuemaid rahvalaule, 1-2 häälseid laule, kaanoneid ja teiste rahvaste laule. Laulab peast „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F.Pacius), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul). Osaleb koolikooris, analüüsib</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes omandatud oskusi ja teadmisi. Repertuaar. Vanem ja uuem rahvalaul, 1-2 häälsed laulud ja kaanonid. Repertuaari valikul arvestatakse saabuvate kooliüritustega, rahvakalendriliste tähtpäevadega, riiklike tähtpäevadega, tutvutakse laulu autoritega. Laulmine ja laulutehnika. Laulmisel jälgitakse õiget kehahoidu, selget diktsiooni, arvestades hääle omapära ja ulatust. Lauldakse a cappella kooris või üksi või saatega, kuulates ennast ja teisi, järgides dünaamikat, muusika sisu ja tempot. Kaasatakse õpilasi koolikoori.</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitud mõisteid. Uued mõisted: eeltakt, dünaamika, noodivältsed (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervenoot, tervepaus), viiulivõti ja tähnimed, duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, 1-, 2- ja 3-osaline muusikavorm.</p>	<p>Praktilised tööd. Eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, regilaulud ja teiste rahvaste laulud rühmas, ansambelis ja üksi esitades. Kaanonid. I kooliastme ühislaulude kordamine. Osalemine koolikooris või kooli vokaalansambelis. Digipädevused. Koduste ülesannete vaatamine e-koolist. Õpilane oskab leida veebilehtedelt laulude sõnu, oskab kasutada YouTube ja leida muusikanäiteid. Oskab mõistete ja vajaliku materjali leidmisel kasuta-</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: diktsioon, loomulik kehahoid, hingamine, selge diktsioon, sõnade tundmine.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppe materjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele liisaülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.</p>

<p>kogetut .Rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab relatiivseid astmeid laulu õppimisel.</p>	<p>Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades dünaamikat (p, mp, mf, f, crescendo, diminuendo) ja tempot (kiire, aeglane). Muusikaline kirjaoskus. Kinnistatakse laulu õppimisel toetavat muusikateooriat. Õpitakse uusi rütme, rütmifiguure ja pause: ti, kaheksandikpaus, ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti, tervenoot, tervepaus ning teadvustatakse neid laulmisel. Tutvutakse 4-osalise taktimõõduga ja eeltaktiga. Relatiivsed astmed ja astmemudelid. Mudellaulud. Kinnistatakse ja korratakse tuttavaid astmeid käemärkidega. Seostatakse jo- ja raastmerida duur- ja mollhelilaadiga. Mudellauludes kinnistatakse astmemudeleid. Absoluutsed helikõrgused. Tutvutakse nootide tähtnimedega viiulivõtmes (c,d,e,f,g,a,h jne.). Lihtsamad laulud tähtnimedega. Noodist laulmine. Lauldakse noodist astme- ja tähtnimedega, jälgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Tutvutakse 1-,</p>		<p>da Google ja muid erinevaid veebikeskkondi.</p>		
---	--	--	--	--	--

	2-, 3-osalise lihtvormiga.				
TEEMA: PILLIMÄNG					
<p>Õpilane: mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, jätkates I kooliastmes omandatud. Musitseerib plokkflöödil või muul pillil, kasutades õpitud mänguvõtteid. Seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis ja õpitava instrumendiga. Rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates koosseisudes.</p>	<p>Õpilane kasutab pillidel musitseerides õpitud rütmivorme ja pause ja uusi rütme ti, ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti, ta-a-a-a, kaheksandikpaus, tervepaus. Mängib keha-, plaat- ja rütmipille ansambelis, rühmas või üksi ning kuulatakse nii enda kui teiste pillimängu. Plokkflöödil ja väikekandel mängitakse lihtsamaid mänguvõtteid, noodist mängimisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi. Seostatakse klaviatuuril tähtnimesid kindlate asukohtadega viiulivõtmes.</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitud mõisted.</p> <p>Uued mõisted: eeltakt, dünaamika, noodivältused (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervepaus), duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, viiulivõti ja tähtnimesed, klaviatuur. 1-, 2- ja 3- osaline muusikavorm.</p>	<p>Praktilised tööd.</p> <p>Meetrumi tunnetus ja hoidmine pillimängus. Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillil. Meloodia improviseerimine plaatpillidel, plokkflöödil. Vahemängud ja rütmiostinatod keha-, rütmi- ja plaatpillidel.</p> <p>Musitseerimine õpitud mänguvõtetega väikekandel ja plokkflöödil.</p> <p>Digipädevused.</p> <p>Lihtsamate meloodiate leidmine ja esitamine digitaalsetel rakendustel.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: mänguvõtted pillidel, tempo, loomingulisus.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööülesannete lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.</p>
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
<p>Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muu-</p>	<p>Liikumistegevused üksi, koos, gruppides, mille käigus tunnetatakse enda kui teiste kohalolekut ruumis.</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitut.</p> <p>Uued mõisted: tempo,</p>	<p>Praktilised tööd.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muu-</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Suuline ja kirjalik tagasiside</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppe-</p>

<p>sika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi või rühmas. Tantsib lihtsamaid eesti rahvatantse. Rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Tutvutakse liikumise kaudu rütmifiguuride ja pausidega – ti, kaheksandikpaus, ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti, ta-a-a-a, tervepaus. Tunnetatakse erinevaid temposid, erinevaid liikumiskompositsioone, muusikavorme 1-, 2-, 3-osalist.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud, rahvatantsud.Tantsitakse eesti ringmänge ja laulumänge, rahvatantsu, valssi ja polkat põhisammudega. Väljendatakse erinevate tegelaste karaktereid.</p>	<p>dünaamika, 4-osaline taktimõõt, duur- ja moll helilaad.</p> <p>1-, 2 ja 3-osaline muusikavorm.</p>	<p>sika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Digipädevused.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude, rahvatantsude näidete leidmine Youtube'ist.</p> <p>Mõistete ja vajaliku info leidmine erinevatest veebilehtedest.</p>	<p>de. Hindamisel: muusika tunnetus liikumise kaudu, julgus, loomingu-lisus.</p>	<p>materjalide ko-handamine, luba kasutada abivahendeid tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele liisaülesanded. Vastavalt tase-mele erinevate ülesannete andmine.</p>
--	--	---	---	--	--

TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING

<p>Õpilane: julgeb katsetada loomeideedega. Loob rütmilismeloodilisi improvisatsioone, kaasmänge keha-, rütmi- ja plaat-</p>	<p>Omaloomingut luuakse üksi, rühmas või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega.Meloodia noodistamisel kasutatakse relatiivseid või absoluutseid helikõrgusi.</p> <p> Pillimäng.Luuakse rütmilismeloodilisi improvisatsioone</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitut.</p> <p>Uued mõisted. Eeltakt, dünaamika,dünaamikamärgid p, mp, f, mf, creshendo, diminuendo. Duur- ja moll helilaad kolmkõla-</p>	<p>Praktilised tööd.</p> <p>Meloodia ja rütmi improviseerimine. Lihtsamate kaasmängude loomine keha, rütmi-, plaatpillidel. Rütmikaanonite loomine ja esitamine. Meloodia noodis-</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA).Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: muusikaline kirjaoskus, julgus, improvisatsioon,</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppe-materjalide ko-handamine, luba kasutada abivahendeid tekstide</p>
---	--	---	--	---	---

<p>pillidel, esitades neid üksi või rühmas. Tugineb improviseerides astmemudelitele. Loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu), loob lihtsa instrumentaalpala muusikaliste teadmiste ja oskustega ja esitab seda pillil.</p>	<p>keha-, plaat- ja rütmipillidel, kasutades õpitud rütmivorme ja relatiivset, absoluutset noodisüsteemi. Luuakse saateostinatosid lauludele keha- või rütmipillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid.</p> <p>Laulmine. Luuakse lihtsaid laulutekste või meloodiaid, rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.</p> <p>Liikumine. Väljendatakse muusikapala karakterit improviseeritud liikumise kaudu.</p>	<p>dega. Klaviatuur ja tähtnimed viiulivõtmes. 1-, 2- ja osaline muusikavorm.</p>	<p>tamine, kasutades relatiivset või absoluutset noodisüsteemi. Oma loominguga esitamine meloodiapillil. Lihtsamate tekstide loomine ja esitamine. Loovliikumine muusika meeleolu väljendamisel.</p> <p>Kuulatud muusika või laulu meeleolu visuaalne väljendamine.</p> <p>Digipädevus.</p> <p>Digivahendite kasutamine teksti, rütmide või meloodia puhul. Muusikalised mängud.</p>	<p>töö individuaalsus, mõtete loomingu väljendus.</p>	<p>ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele liisaülesanded. Vastavalt tase-mele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	--	---	---	---	--

TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE

<p>Õpilane: kirjeldab ja analüüsib ja võrdleb kuuldut, kasutades õpitud oskussõnavara. Tunneb ja eristab rahvapille. Otsib ja uurib helitööde autorite kohta</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusika elamusid ja avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või muul looval viisil, kasutades õpitud oskussõnavara.</p> <p>Autorid. Tutvutakse muusikapala autoritega. Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse I kooliastmes õpitut.</p> <p>Uued mõisted: eeltakt, dünaamika ja dünaamikamärgid p, mp, f, mf, crescendo, diminuendo. Duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad. Rahvapillid, keelpillid, puhkpillid,</p>	<p>Praktilised tööd.</p> <p>Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu karakteri kirjeldamine, visuaalne väljendamine. Valikuliselt erinevate heliloojate heliteoste kuulamine. Lihtsamate kuulamistestide läbivi-</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: oskus iseloomustada, võrrelda, analüüsida kuulatud muusikat kirjalikult, suuli-</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppe materjalide koostamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine.</p>
---	--	---	---	---	---

<p>infot, kasutades digivahendeid. Kuulab ja võrdleb hääle- või kooriliike, oskab nimetada oma kodukohas tegutsevaid dirigente või koore. Eristab kuuldeliselt pillirühmi (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid) ja eristab tuntud pille. Analüüsib ja jagab kogemusi kontsertite kohta suuliselt või kirjalikult.</p>	<p>rahvamuusikat ja iseloomustatakse esituskoosseise, eristatakse rahvapille ja kirjeldatakse neid.</p> <p>Vokaal- ja instrumentaalmuusika.Erinevate koosseisude eristamine, hääle- ja kooriliikide eristamine. Võrreldakse hääle- ja kooriliike. Kuulatakse erinevaid pillirühmi ja pillide kõla, eristatakse helitöös neid kõla ja välimuse järgi.</p> <p>Kontsert.</p> <p>Kontserdi külastus ja head käitumistavad, kirjeldatakse külastatud või virtuaalseid kontserte suuliselt või kirjalikult. Tutvutakse Eesti kontserdimajadega.</p> <p>Muusika väljendusvahendid.</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p>	<p>löökpillid, klahvpillid. Kooriliigid: mudilaskoor, lastekoor, meeskoor, naiskoor, poistekoor, segakoor, ühendkoor. Hääleliigid: sopran, alt, tenor, bariton, bass.</p>	<p>mine (kooriliigid, hääleliigid, rahvapillide eristamine, pillide eristamine). Võimalusel kontserdi külastamine, virtuaalsed kontserdid.</p> <p>Digipädevused.</p> <p>Õpilane otsib infot või uurib kuulnud heliteoste autorite kohta teavet, kasutades digivahendeid.</p>	<p>selt õpitud oskussõnavaraga ja kunsti kaudu.</p>	<p>Andekatele liisaülesanded. Vastavalt tase-mele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	--	---	---	---	---

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 5. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: laulab sobivas tessituuris, loomuliku kehahoiuga, hingamise ja selge diktsiooniga väljendusrikkalt. Laulab vanemat ja uuemat rahvalaulu, 1- ja 2-häälsid laule, kaanoneid ja teiste rahvaste laule. Väärtustab ühislaulmist, laulab peast F. Pacius „Mu isamaa mu õnn ja rõõm”, eesti rahvalaulu „Meil aiaäärnetänavas”, E.Võrk „Eesti	Korratakse ja kinnistatakse 4.klassis õpitut. Repertuaar. Lauldakse 1-2 häälsid laule, kaanoneid, rahvalaule, tutvutakse autoritega. Lauldakse a cappella ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ennast ja teisi. Pööratakse tähelepanu õigele kehahoiule ja diktsioonile. Lauldakse peast:	Korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: paralleelhelistik, helistik, diees, bemoll, bekarr, regilaul, uuem rahvalaul, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid, muusikal.	Praktilised tööd. Erinevad hääleharjutused ja häälemängud. Eakohaste ühislaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Kaanonite laulmine. Helistike laulmine tähtnimedega. Õpitud ühislaulude kordamine. Osalemine koolikoori tegevuses.	Arvestuslik hindamine (A, MA).Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: intonatsioon, loomulik kehahoid, hingamine, selge diktsioon, sõnade tundmine.	Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisäülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.

<p>lipp”.Osaleb laulupeo traditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult. Rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab laule õppides relatiivseid astmeid, sidudes neid absoluutse noodisüsteemiga.</p>	<p>F.Pacius „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, eesti rahavalaulu „Meil aiaäärne tänavas”, E.Võrk „Eesti lipp”. Laulude valikul arvestatakse kooli üritustega, kalendriliste tähtpäevadega, tutvutakse autoritega. Lauludes kasutatakse dünaamikat, tutvutakse erinevate itaaliakeelsete tempoterminega.</p> <p>Relatiivsed astmed. Lauldakse astmeid käemärkidega, ka laulude õppimisel. Eristatakse ja seostatakse kõlaliselt helilaade duur ja moll.</p> <p>Absoluutsed helikõrgused. Lauldakse tähtnimedega lihtsamaid laule ja</p>		<p>Digipädevused. Koduste ülesannete vaatamine e-koolist, oskab kasutada e-posti. Õpilane õpib tunnis leidma laulude sõnu erinevatelt veebilehtedelt. Leiab muusikanäiteid YouTubest. Otsib www.google.com vajalikku teavet. Oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina, õpib vormistama teksti. Õpib tunnis internetiohte mõistma, nendest hoidumist.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>harjutusi, tutvutakse märkidega bemoll, diees, bekarr.</p> <p>Tutvutakse helistikega C-duur, a-moll, G-duur, e-moll, F-duur, d-moll ja kolmkõladega.</p> <p>Noodist laulmine.</p> <p>Lauldes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Helistike määramine.</p> <p>Lauldakse astme- ja tähtnimetustega uusi laule.</p>				
TEEMA: PILLIMÄNG					
<p>Õpilane: süvendab varasemalt omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille. Musitseerib plokkflöödil ja väikekandel, kasutades muusikalisi teadmisi ja oskusi. Seostab absoluutseid</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse teadlikult õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Mängitakse kehapilli, plaatpilli ja rütmipille lauludele saateks, rakendades õigeid mänguvõtteid. Musitseeritakse plokkflöödil ja väikekandel</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse varem õpitut. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, helistik, toonika, paralleelhelistik, folkloor.</p>	<p>Praktilised tööd.</p> <p>Rütmi improviseerimine kehapillil, rütmipillil. Keha-, rütmi- ja plaatpillidel ostinatod või vahemängude mängimine. Musitseerimine plokkflöödil või väikekandel,</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA). Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: mänguvõtted pillidel, tempo, loomingulisus.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine. luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele</p>

<p>helikõrgusi noodipildis klaviatuuril või õpitava instrumendiga. Rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi või koos teistega.</p>	<p>lihtsamaid harjutusi, kasutades absoluutseid helikõrgusi, jälgides õigeid mänguvõtteid.</p>		<p>kasutades õigeid mänguvõtteid. Digipädevused. Meloodiate mängimine erinevatel digitaalsetel rakendustel. Pillilugude kuulamine YouTubest.</p>		<p>lisäülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.</p>
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
<p>Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu väljendusvahendeid (meloodia, rütm, dünaamika, tempo, muusikavorm), Tantsib lihtsamaid rahvatantse, ringmänge. Kasutab liikumist lauludes, rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi koos, grupis või üksi. Tunnetatakse ennast ja teiste kohaolu ruumis. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Tajutakse erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamikat ja</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud. Uued mõisted: tempo, metronoom, folkloor, sõõrtantsud, vooristantsud, labajalavalss, reinlender.</p>	<p>Praktilised tööd. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu, üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Eesti laulu- ja ringmängude mängimine. Digipädevused. Youtubest tantsude leidmine. Digivahendite kasutamine</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A,MA).Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: muusika tunnetus liikumise kaudu, julgus, loomingulisus.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisäülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.</p>

	<p>helikõrgusi liikumise kaudu, tajutakse 1-, 2-, 3-osalist lihtvormi.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud. Rahvatantsud. Eesti rahvatantsud, kasutades põhisamme. Ringmängud ja erinevate tegelaste karakterite väljendamine.</p>		tantsimisel ja loovliikumisel.		
TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING					
<p>Õpilane: julgeb katsetada loomeideedega. Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge, ostinatosid pillidel ning digivahenditel, esitleb neid üksi või rühmas. Loob muusikale lihtsaid tekste, instrumentaalpalasid astmemudelitele</p>	<p>Omaloomingut luuakse üksi või rühmas, kasutades kõiki muusikalisi teadmisi ja oskusi. Meloodia noodistamisel kasutatakse absoluutset noodisüsteemi viiulivõtmes. Laulmine. Luuakse laule teksti ja meloodiaga.</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, helistik, paralleelne helistik, diees, bemoll, bekarr, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid.</p>	<p>Praktilised tööd. Meloodia ja rütmi improviseerimine. Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Meloodia noodistamine, kasutades relatiivset või absoluutset noodisüsteemi.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A,MA).Suuline ja kirjalik tagasiside. Hindamisel: oskus iseloomustada, võrrelda, analüüsida kuulnud muusikat kirjalikult, suuliselt õpitud oskussõnavaraga ja kunsti kaudu.</p>	<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisaülesanded. Vastavalt tasemele</p>

<p>tuginedes. Loob muusikale lihtsaid tekste.</p>	<p>Luuakse regilaulu tekste. Pillimäng. Pillimängus luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, vahepalaisd, rütmiostinatosid. Liikumine. Loovliikumine muusika saatel.</p>		<p>Tekstide loomine ja ilmekas esitamine. Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. Väikekandlil või plokkflöödil omaloomingu esitamine. Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeleolu, karakteri väljendamine. Digipädevused. Õpilane kasutab digitaalseid vahendeid omaloomingu rikastamisel.</p>		<p>erinevate ülesannete andmine.</p>
<p>TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE</p>					
<p>Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuuldu, kasutades oskussõnavara ja kirjaoskust. Eristab eesti rahvamuusikas pille ja tantse, regilaulu ja uuemat rahvalaulu. Eristab</p>	<p>Kogetud muusikaelamusi kirjeldatakse ja analüüsitakse kirjalikult, suuliselt või visuaalselt. Autorid. Tutvutakse helitöö autoritega, ajastutega .Otsitakse</p>	<p>Korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid. Uued mõisted: muusika väljendusvahendid tempo, meloodia, rütm, dünaamika, tämber, harmoonia. Kulminatsioon.</p>	<p>Praktilised tööd. Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu karakteri kirjeldamine. Kuuldud muusikapala või laulu visuaalne</p>		<p>Õpiraskustega õpilaste individuaalne juhendamine, õppematerjalide kohandamine, luba kasutada abivahendeid, tekstide ning</p>

<p>kuulamisele esitajate koosseise ja tunneb pille ära. Kuulab ja eritab hääle- ja kooriliike. Võrdleb ja analüüsib oskussõnavara ja kirjaoskuse alusel. Otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite kohta teavet ning tutvustab seda kaaslastele. Kontserdi kogemusi jagab kaaslastega või muul looval viisil.</p>	<p>õpetaja abiga erinevatest allikatest autorite kohta teadmisi, jagades seda kaaslastele.</p> <p>Eesti rahvamuusika. Eesti rahvamuusikas eristatakse pille, regilaulu ja uuemat rahvalaulu. Kirjeldatakse suuliselt või kirjalikult kuuldot.</p> <p>Vokaal- ja instrumentaalmuusika. Eristatakse koosseise, hääleliike, pillirühmasid .Kirjeldatakse ja võrreldakse hääle- ja kooriliike. Tutvutakse kodukoha kooride- ja dirigentidega. Tutvutakse erinevate orkestriliikidega.</p> <p>Kontsert. Õpitakse kontserdi küllastuse tavasid, kirjeldatakse kuuldot ja kogetut</p>	<p>Orkestriliigid. Folkloor, regivärss, algrütm, lõpprütm, regilaulu liigid.</p>	<p>kujutamine. Õpitava helilooja heliteoste kuulamine. Keelamistestide läbiviimine (kooriliigid, hääleliigid, orkestriliigid, instrumendid). Võimalusel kontserdi küllastamine. Virtuaalne kontsert. Plakatid/esitlused pillide, hääleliikide või autorite kohta.</p> <p>Digipädevused.</p> <p>Õpilane otsib infot ning uurib heliteoste autorite kohta infot, kasutades digivahendeid. Muusika leidmine YouTubest.</p>		<p>tööjuhendite lihtsustamine. Andekatele lisäülesanded. Vastavalt tasemele erinevate ülesannete andmine.</p>
---	---	--	--	--	---

	<p>Kirjeldatakse eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara suuliselt või kirjalikult.</p> <p>Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p>				
--	--	--	--	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 6. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕIS TED, MÄRKSÕN AD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: 1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast II kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius /	Korratakse ja kinnistatakse 5. klassis omandatud oskusi ja teadmisi. Repertuaar. Laulakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule. Väärtustatakse ühislaulmist, lauldakse peast II kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Kui Kungla	Intonatsioon Loomulik kehahoid Hingamine Selge diktsioon	Praktilised tööd: Loomuliku kehahoiu ja laulmisele omaste hingamis põhimõtete kinnistamine. Eakohaste ühislaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine. Laulmine ja improviseerimine õpitud astmemudelitel. Kaanonite laulmine. Helistike laulmine tähtnimetustega. 4. ja 5. klassi ühislaulude kordamine.	Arvestuslik hindamine (A,MA) Õpetaja hindab: intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist ja selget diktsiooni. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia integreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.

<p>J. V. Jannsen), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr, Kuhlbars), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa)</p> <p>5) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>6) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab laulu õppides relatiivseid astmeid.</p>	<p>rahvas“, „Majakene mere ääres".</p> <p>Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Laudakse hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi. Osaletakse laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsitakse kogetut suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Interpretatsioon. Väljendatakse</p>		<p>Osalemine koolikoori tegevuses.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Koduste ülesannete vaatamine e-koolist, oskab kasutada kooli e-posti.</p> <p>Õpilane õpib tunnis leidma laulude sõnu erinevatelt veebilehtedelt. Leiab muusikanäiteid YouTubest. Otsib www.google.com vajalikku teavet. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, õpib vormistama teksti.</p>	<p>tõsta õpilase õpimotivatsiooni;</p> <p>3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.</p>	
---	--	--	--	---	--

	<p>laudes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot.</p> <p>Kinnistatakse erinevaid itaaliakeelseid tempotermineid.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus. Rakendatakse laudes muusikalist kirjaoskust, kasutatakse laulu õppides relatiivseid astmeid ja absoluutseid helikõrgusi.</p> <p>Noodist laudes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist ning arvestatakse õpitud noodikirja märkidega.</p> <p>Kinnistatakse õpitud helistikke (C-a, G-e, F-d), seostades neid duur- ja mollhelilaadiga.</p> <p>Selgitatakse</p>				
--	---	--	--	--	--

	õpitavate laulude vormi.				
TEEMA: PILLIMÄNG					
<p>Õpilane:</p> <p>1) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);</p> <p>2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi;</p> <p>3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumentiga;</p> <p>4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Noodist mängimisel kinnistatakse absoluutset noodisüsteemi</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu.</p> <p>Väikekandle või plokkflöödi mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid ning seostatakse neid absoluutse noodisüsteemiga ja helistikega.</p>	<p>Keha-, rütmi- ja plaatpillid</p> <p>Mänguvõtted</p> <p>Noodi lugemisoskus</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> <p>Rütmi ja meloodia esitamine või improviseerimine plaatpillidel.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Kaanonite esitamine.</p> <p>Musitseerimine väikekandlel või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Lihtsamate meloodiate esitamine klahvpillidel või erinevatel digitaalsetel rakendustel.</p> <p>Digipädevused:</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA)</p> <p>Õpetaja hindab: mänguvõtteid pillidel, rütmioskust noodist mängimise oskust.</p> <p>1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed;</p> <p>2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni;</p> <p>3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside</p>	<p>Õppekohandamise võimalused:</p> <p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>

	<p>Kehapill. Rakendat akse kehapilli <i>ostinato</i>'d es, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Rütmipillid. Mängi takse oma koolis olevatel rütmipillidel, kasutades pillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille <i>ostinato</i>'d es, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Plaatpillid. Mängit akse oma koolis olevatel plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille <i>ostinato</i>'d es, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Esitatakse</p>		<p>Meloodiate mängimine erinevatel digitaalsetel rakendustel. Pillilugude kuulamine ja nende kaasa mängimine YouTubes.</p>	<p>kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>plaatpillidel meloodiaid, kinnistades absoluutset noodisüsteemi.</p> <p>Väikekannel, plokkflööt. Mängitakse väikekandel või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Klaviatuur. Paigutatakse absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused) klaviatuurile (klaver, erinevad rakendused) ja mängitakse õpitud helistikke ja lihtsamaid meloodiaid klaviatuuril.</p>				
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
<p>Õpilane:</p> <p>1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika,</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja</p>	<p>Tempo Dünaamika Helikõrgused</p>	<p>Praktilised tööd: Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA) Õpetaja hindab: muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine,</p>

<p>tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;</p> <p>2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse;</p> <p>3) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendid e tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Tajutakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsiooni, väljendamaks muusikapala vormi.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Teiste maade rahvatantsud. Mängitakse ühiselt erinevaid eesti</p>		<p>väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine, milles väljendatakse muusikapala ülesehitust (vormi). Eesti laulu- ja ringmängude mängimine. Teiste maade lihtsamate põhisammude või lihtsamate tantsude tantsimine.</p> <p>Digipädevused: Youtubest tantsude leidmine. Digivahendite kasutamine tantsimisel ja loovliikumisel</p>	<p>1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed;</p> <p>2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni;</p> <p>3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.</p>	<p>tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Tutvutakse valikuliselt erinevate maade rahvatantsudega, kasutades nende põhisamme.</p>				
TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING					
<p>Õpilane:</p> <p>1) julgeb loomeideedega katsetada; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel;</p> <p>2) loob rütmilis-meloodilisi improviseerimise, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;</p> <p>3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult. Luuakse iseseisvalt rütmilis-meloodilisi improviseerimise.</p>	<p>Rütmilis-meloodilisi improviseerimise on Omalooming üksi ja ansambelis</p>	<p>Praktilised tööd: Meloodia ja rütmi improviseerimine. (Lihtsate) rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/või plaatpillidel. Rütmikaanonite loomine ja esitamine. Meloodia noodistamine, kasutades relatiivset ja/või absoluutset noodisüsteemi. Omaloomingu esitamine meloodiapillil.</p>	<p>Arvestuslik hindamine (A, MA) Õpetaja hindab: Muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, muusikapalade väljendu läbi liikumise. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni;</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia integreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>

<p>4) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>5) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.</p>	<p>Omaloomingu meloodia noodistamisel rakendatakse õpitud muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Laulmine. Luuakse erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.</p> <p>Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge, <i>ostinat</i> o`sid ning muusikapalu, mida esitatakse üksi või rühmas.</p> <p>Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.</p> <p>Väikekandlel ja/või plokkflöödil esitatakse omaloomingut, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Liikumine. Väljendatakse muusikapala karakterit</p>		<p>(Lihtsamate) tekstide loomine ja nende ilmekas? esitamine. Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. Digitaalsete rakenduste kasutamine. Väikekandlel või plokkflöödil omaloomingu esitamine. Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeleolu ja/või karakteri väljendamine.</p> <p>Digipädevused: Õpilane kasutab digitaalseid vahendeid omaloomingu rikastamisel.</p>	<p>3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.</p>	
--	---	--	---	---	--

	improviseeritud liikumise kaudu. Digivahendid. Kats etatakse omaloomingus erinevate rakendustega.				
TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE					
Õpilane: 1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja	Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või kirjalikult muusika oskussõnavara kasutades või muul looval viisil. Autorid. Uuritakse valikuliselt (nt eesti heliloojad, õpitava maa helilooja(d)) kuulatud heliteose autori loometegevust, kasutades teabe leidmiseks	Laulude meeleolu ja karakter Heliloojad Hääleliigid Pillid	Praktilised tööd: Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine. Muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. Valikuliselt erinevate heliloojate, näiteks eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojate teoste kuulamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatöona ja oma arvamuse põhjendamine. Eesti muusika ajatelje loomine, nt	Arvestuslik hindamine (A, MA) Õpetaja hindab: Muusikapalade analüüsimisoskust, oskust eristada erinevate rahvaste muusikatraditsioone Ja õpilaste teadmisi laulupeo traditsioonidest. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.

<p>dirigente ning tuntumaid Eesti koore;</p> <p>5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pille ja pillirühmi;</p> <p>6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;</p> <p>7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>erinevaid infoallikaid. Tutvustatakse infot kaaslastele. Tutvutakse muusikateose interpreteerimisvõimalustega (töötlus, orkestratsioon, remiks, kaver).</p> <p>Euroopa rahvaste muusika. Tutvutakse valikuliselt Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Poola, Saksamaa, Austria, Suurbritannia, Venemaa muusikatraditsioonidega. Arutelude ja vestluste käigus võrreldakse õpitud rahvaste muusikat eesti rahvamuusikaga, nt leitakse erinevusi ja sarnasusi eesti rahvapillidega (pillirühm, kuju, kõla).</p>		<p>kanda ajatelje ühele küljele laulupeo teekond läbi aja ja teisele eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus või koostada kaks erinevat ajatelge (paberil või digitaalselt). Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine (näiteks pilli-, häälerühmade ja rahvapillide eristamine, heliloojate loomingu seostamine autoriga jne). Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne). Esitlused/plakatid pillidest, hääleliikidest, autoritest, erinevate maade kultuuridest jne.</p> <p>Digipädevused:</p>	<p>tõsta õpilase õpimotivatsiooni;</p> <p>3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.</p>	
---	---	--	---	---	--

	<p>Laulupidude traditsioon, teekond läbi aja heliloojate Aleksander Kunileid, Karl August Hermann, Miina Härma, Gustav Ernesaks, Veljo Tormis, Rene Eespere, Alo Mattiisen, Olav Ehala, Rasmus Puur, Pärt Uusberg jt loomingu näitel.</p> <p>Eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus heliloojate Rudolf Tobias, Heino Eller, Eduard Tubin, Arvo Pärt, Lepo Sumera, Jaan Rääts, Erkki-Sven Tüür, Tõnu Kõrvits jt loomingu näitel.</p> <p>Kontsert. Kinnistatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavaid. Analüüsitakse</p>		<p>Õpilane otsib infot ning uurib heliteoste autorite kohta infot, kasutades digivahendeid. Muusika leidmine YouTubest.</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, antakse kuuldule ja nähtule hinnang ning jagatakse kogemusi kaaslastega.</p> <p>Muusika väljendusvahendid Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamust õpitud oskussõnavara kasutades.</p>				
--	--	--	--	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 7. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: 1) laulab ühe- ja/või mitmehäälsid laule klassitunnis, ansambelis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Jää	Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Tutvutakse vaimuliku rahvalauluga. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Jää vabaks,	Intonatsioon Loomulik kehahoid Hingamine Selge diktsioon	Praktilised tööd: Ea- ja teemakohaste ühe- ja/või kahehäälsid laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansambelis ja/või üksi <i>a cappella</i> ja/või saatega kasutades muusikalist kirjaoskust. II kooliastme ühislaulude kordamine. Osalemine koolikoori tegevuses. Digipädevused: Koduste ülesannete vaatamine e-koolist, oskab kasutada kooli e-posti.	Õpetaja hindab: intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist ja selget diktsiooni. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni; 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö

<p>vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L. Koidula), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu);</p> <p>4) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.</p>	<p>Eesti meri“, „Mu isamaa on minu arm“, „Mul meeles veel“.</p> <p>Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika.</p> <p>Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi.</p> <p>Tutvustatakse laulupeo traditsiooni, kaasatakse õpilasi koolikoori.</p>		<p>Õpilane õpib tunnis leidma laulude sõnu erinevatelt veebilehtedelt. Leiab muusikanäiteid YouTubest. Otsib www.google.com vajalikku teavet.</p>	<p>oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks</p>	
--	--	--	---	---	--

Lauldakse oma
hääle omapära
arvestades
loomuliku
kehahoiu,
hingamise,
selge
diktsiooni,
puhta
intonatsiooniga
ja
väljendusrikkal
t ning
arvestatakse
esitatava
muusikapala
stiili, järgitakse
häälehoidu
häälemurdeper
ioodil.

**Muusikaline
kirjaoskus.**

Kinnistatakse I
ja II
kooliastmes
omandatud
laulu õppimist
toetavat
muusikateooria
t ja
omandatakse
uusi teadmisi.

Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad: helivältused, rütmifiguurid ja pausid, uued rütmid süntkoop ja

triool kaheksandikta ktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; ühe võtmemärgiga helistikud C–a, G–e, F–d ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud D–h; rondo ja variatsioonivorm; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.

TEEMA: PILLIMÄNG					
<p>Õpilane:</p> <p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti ja/või väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;</p> <p>2) musitseerib akustilisel kitarril või ukulelel esmaseid mänguvõtteid kasutades;</p> <p>3) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblesse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;</p> <p>4) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.</p>	<p>Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimise võimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarril või ukulele esmased mänguvõtted.</p>	<p>Keha-, rütmi- ja plaatpillid Mänguvõtted Noodi lugemisoskus</p>	<p>Praktilised tööd: Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel. Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid, triooli ja süngoobi mängimine. Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. Kitarril, ukulelel või väikekandlel mängimine laulude saateks. Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel.</p> <p>Digipädevused: Meloodiate mängimine ja loomine erinevatel digitaalsetel rakendustel. Pillilugude kuulamine ja nende kaasa mängimine YouTube'ist.</p>	<p>Õpetaja hindab: mänguvõtteid pillidel, rütmioskust noodist mängimise oskust. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni; 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida; 4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö</p>

	Pillimängu kaudu tutvutakse valikuliselt maailma rahvaste (Idamaade, Austraalia jt) muusika ja filmimuusikaga			vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks	
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
Õpilane: 1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; 3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt maailma rahvaste	Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise	Tempo Dünaamika Helikõrgused	Praktilised tööd: Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine, milles väljendatakse muusikapala ülesehitust (vormi).	Õpetaja hindab: muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni; 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö

<p>muusika või filmimuusika jm);</p> <p>4) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi (3-osaline lihtvorm, rondo).</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse</p>		<p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine. Teiste maade lihtsamate põhisammude või lihtsamate tantsude tantsimine.</p> <p>Digipädevused: Youtubest tantsude leidmine. Digivahendite kasutamine tantsimisel ja loovliikumisel.</p>	<p>hindamisse, et arendada oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks</p>	
---	--	--	---	---	--

	rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.				
TEEMA: MUUSIKALINE OMALOOMING					
Õpilane: 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); 4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.	Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (lauline, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Omaloomingu meloodia	Rütmilis-meloodilis improvisatsioon Omalooming üksi ja ansambelis	Praktilised tööd: Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust. Projektülesanded, nt muusika tegemine erinevate (olme)esemetega loomine. Laulutekstide loomine. Liikumiskompositsiooni ettevalmistamine ja esitamine. Laulu-, tantsu või instrumentaalkompositsiooni loomine filmi- videostseeni illustreerimiseks või inspireeritult maailma rahvaste muusikast. Videote, filmide helindamine. Digipädevused: Õpilane kasutab digitaalseid vahendeid	Õpetaja hindab: Muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, muusikapalade väljendu läbi liikumise, videode/filmide helindamist. 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni; 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö

	<p>noodistamisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.</p> <p>Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.</p> <p>Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja <i>ostinatosid</i> ning esitatakse neid üksi või rühmas.</p> <p>Väikekandlel, plokkflöödil, kitarril või ukulelel esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Liikumine. Muusikaloo</p>	<p>omaloomingu rikastamisel.</p>	<p>alusel hinnata ja juhtida;</p> <p>4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks</p>	
--	---	----------------------------------	--	--

	<p>illustreerimiseks kasutatakse liikumist vastavalt õpetaja teadmiste ja oskustele.</p> <p>Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakenduste ja programmidega, nt Ableton Live, BandLab, BeepBox, GarageBand, Musescore, Noteflight jt</p>				
TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE					
<p>Õpilane:</p> <p>1) avastab seoseid kodukoha ja/või eesti rahvamuusika ning nende tänapäevaste tõlgendustega, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;</p>	<p>Autorid ja interpreetid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega, valikuliselt erinevate</p>	<p>Laulude meeleolu ja karakter Heliloojad Hääleliigid Pillid</p>	<p>Praktilised tööd: Paaris- või rühmatöö: postri või esitluse koostamine valitud teema kohta. Erinevate pillide ja pillirühmade kõla eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi,</p>	<p>Õpetaja hindab: Muusikapalade analüüsimisoskust, oskust eristada erinevate rahvaste muusikatraditsioone õpilaste teadmisi laulupeo traditsioonidest.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud</p>

<p>2) võrdleb ning eristab eesti ja valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;</p> <p>3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, instrumentaalmuusika esituskosseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;</p> <p>4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;</p> <p>5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid</p>	<p>heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).</p> <p>Muusikainstrumendid. Eristatakse kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille. Tutvutakse kammeransamblite koosseisudega (klaveritrio, keelpillikvartet jt).</p> <p>Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt tundma teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt)</p>	<p>paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. Valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusika kuulamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine ja seoste leidmine eesti muusikaga. Kuulamistestid. Pärimuse kogumine vanematelt, vanavanematelt. Töötluse loomine vanemast või uuemast rahvalaulust või pillipalast. Infootsing pärimusmuusika õppimisvõimalustest Eestis. Projektülesanne: video loomine ja helindamine infotehnoloogia vahendeid kasutades paaris- või rühmatööna</p>	<p>1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed; 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni; 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida; 4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks</p>	<p>hindamine ja koostöö</p>
--	---	---	--	-----------------------------

<p>ning muusika suursündmusi;</p> <p>6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;</p> <p>7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;</p> <p>8) tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;</p> <p>9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;</p> <p>10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.</p>	<p>muusikapärandid. Luuakse seos eesti muusikas Idamaade kultuurist inspireerunud heliloojatega (nt Sven Grünberg, Peeter Vähi jt).</p> <p>Vaimulik muusika. Tutvutakse eesti vaimuliku rahvalaulu ja heliloojatega, kes on oma loominguks kasutanud vaimulikke rahvaviise (Cyrillus Kreek, Tõnu Kõrvits jt) ning heliloojatega, kes on loonud vaimulikku muusikat (Rudolf Tobias, Arvo</p>		<p>(nt muusikainstrumentide tutvustamiseks).</p> <p>Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid jm.</p> <p>Arvamuse avaldamine/arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja interpretide kohta.</p> <p>Digipädevused: Õpilane otsib ning uurib heliteoste autorite kohta infot, kasutades digivahendeid. Muusika leidmine YouTubest.</p>		
---	--	--	---	--	--

Pärt, Urmas
Sisask jt).

**Eesti
pärimusmuusi
ka**

tänapäeval.

Pärimusmuusi
ka mõiste,
artistid ja
ansamblid,
festivalid,
õppimisvõimal
used.

Kontsert.

Korratakse
kontserdikülast
aja hea
käitumise
tavasid.

Kirjeldatakse
kuulatud ja/või
virtuaalseid
kontserte ning
muusikalavast
usi suuliselt
või kirjalikult
kasutades
eakohast
muusikaalast
oskussõnavara.

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 8. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED , MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA- MINE/ HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: 1) laulab ühe- ja/või mitmehäälsid laule klassitunnis, ansambelis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislause: Eesti	Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Laul Põhjamaast“, „Oma laulu ei leia ma üles“. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega.	Intervall, akord, bassivõti, pentatoonika.	Praktilised tööd: Ea- ja teemakohaste ühe- ja/või mitmehäälsid laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansambelis ja/või üksi <i>a cappella</i> ja/või saatel rakendades muusikalist kirjaoskust. II kooliastme ühislaulude kordamine. Digipädevused: Õpilane õpib tunnis leidma laulude sõnu erinevatelt	Õpetaja hindab: intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist ja selget diktsiooni.	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.

<p>Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal);</p> <p>4) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.</p>	<p>Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika.</p> <p>Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatena nii kooris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi.</p> <p>Tutvustatakse laulupeo traditsiooni, kaasatakse õpilasi koolikoori. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus.</p> <p>Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu</p>		<p>veebilehtedelt. Leiab muusikanäiteid YouTubest. Otsib www.google.com vajalikku teavet. Oskab ühendada mikrofone või muid elektrilisi vahendeid tehnika ja programmidega.</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi. Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad:</p> <p>helivältused, rütmifiguurid ja pausid, uued rütmid süntkoop ja triool kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt;</p> <p>ühe võtmemärgiga helistikud C–a, G–e, F–d ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud D-h;</p> <p>bassivõti repertuaarist tulenevalt;</p> <p>rondo ja variatsioonivorm;</p> <p>muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.</p>				
TEEMA: PILLIMÄNG					
Õpilane:	Pillimäng ühismusitseerimisel,	Keha-,rütm- ja plaatpillid	Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus.	Õpetaja hindab: mänguvõtteid pillidel, rütmioskust	Õppekohandamise võimalused:

<p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti ja/või väikekannelt, katsetab digivõimalusi pillimängus;</p> <p>2) musitseerib akustilisel kitarril või ukulelel esmaseid mänguvõtteid kasutades;</p> <p>3) uurib pillide tämbriolisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;</p> <p>4) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.</p>	<p>omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarril või ukulelel esmased mänguvõtted.</p> <p>Tutvutatakse valikuliselt maailma rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikaga läbi pillimängu.</p> <p>Leitakse ansambli mängu harrastamise võimalusi õpilaste</p>	<p>Mänguvõtted</p> <p>Noodi lugemisoskus.</p>	<p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> <p>Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Kitarril, ukulelel või väikekannel mängimine laulude saateks.</p> <p>Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel.</p> <p>Digipädevused: Meloodiate mängimine erinevatel digitaalsetel rakendustel ja elektroonilistel pillidel. Pillilugude kuulamine ja nende kaasa mängimine YouTubes.</p>	<p>noodist mängimise oskust.</p>	<p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
---	---	---	---	----------------------------------	--

	huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu.				
TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE					
<p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu;</p> <p>2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu;</p> <p>3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, hip-hop, rahvaste muusika jm);</p> <p>4) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.</p> <p>Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi (3-osaline lihtvorm, rondo).</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid.</p> <p>Liikumises</p>	<p>Ladina-Ameerika tantsud, Rökk-ja popmuusika stiilid.</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <p>Muusikavormi väljendamine loovliikumise või improvisatsiooni kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Valikuliselt Ladina-Ameerika tantsude põhisammude õppimine.</p> <p>Projektülesanne – rökk- ja/või popmuusika stiilis tantsukompositsiooni loomine.</p> <p>Digipädevused:</p> <p>Õpilane kasutab digitaalseid vahendeid omaloomingu rikastamisel.</p>	<p>Õpetaja hindab:</p> <p>muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused:</p> <p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>

	<p>väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse rahvatantse ja erinevaid tantsustiile. Tantsitakse Ladina-Ameerika tantse (nt rumba, samba jt) kasutades nende põhisamme ning väljendatakse end erinevates tantsustiilides (nt rokk, hip-hop jt).</p>				
--	---	--	--	--	--

TEEMA : MUUSIKALINE OMALOOMING

<p>Õpilane:</p> <p>1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm;</p> <p>2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi</p>	<p>Rütmilis-meloodilis improvisatsioon</p> <p>Omalooming üksi ja ansamblis</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <p>Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust. Projektülesanded, nt stompide (muusika tegemine erinevate (olme)esemetega) loomine. Laulutekstide loomine.</p>	<p>Õpetaja hindab:</p> <p>Muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, muusikapalade väljendu läbi liikumise, videode/filmide helindamist.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused:</p> <p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
--	---	--	--	---	--

<p>digitaalseid keskkondi kasutades;</p> <p>3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm);</p> <p>4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu;</p> <p>5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Omaloomingu meloodia noodistamisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.</p> <p>Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste</p> <p>Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja <i>ostinatosid</i> ning esitatakse neid üksi või rühmas. Väikekandlel, plokkflöödil, kitarril või ukulelel esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Liikumine. Muusikaloo illustreerimiseks kasutatakse liikumist vastavalt õpetaja</p>		<p>Rokk- ja/või popmuusika stiilis tantsukompositsiooni loomine.</p> <p>Laulu-, tantsu- või instrumentaalkompositsiooni loomine inspireeritult maailma rahvaste muusikast.</p> <p>Digipädevused: Helide salvestamine ja töötlemine oma nutiseadmega. Helitöötlusprogrammiga (näiteks Audacity) rondovormis muusika loomine, kus kasutatakse muusikalisi ja mittemuusikalisi helisid.</p>		
---	--	--	---	--	--

	teadmistele ja oskustele. Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakenduste ja programmidega, nt Ableton Live, BandLab, BeepBox, GarageBand, Musescape, Noteflight jt.				
--	--	--	--	--	--

TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE

<p>Õpilane:</p> <p>1) uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;</p> <p>2) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;</p> <p>3) võrdleb ja eristab rokk- ja popmuusika stiile ning esituskoosseise, leiab oma</p>	<p>Autorid ja artistid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) artistidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).</p> <p>Heli ja selle omadused. Elektrofonid.</p>	<p>Heli, kaja, akustika, elektrofon, akustiline ja elektrooniline muusikainstrument, arvutimuusika, levimuusika, muusikatööstus, muusikaäri, artist, produtsent, mäenedžer, autoriõigus, rokkmuusika, popmuusika, kantri, <i>rock'n'roll</i>,</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <p>Paaris- või rühmatöö: postri või esitluse koostamine valitud teema kohta. Mürataseme mõõtmine (õppija poolt valitud kohtades). Rühmatöös tulemuste võrdlemine ja arutelu.</p> <p>Eesti, Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika muusika eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. Rökk- ja popmuusika stiilide eristamine, iseloomustamine,</p>	<p>Õpetaja hindab:</p> <p>Muusikapalade analüüsimisoskust, oskust eristada erinevate rahvaste muusikatradsioone õpilaste teadmisi laulupeo traditsioonidest.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused:</p> <p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
--	--	---	---	---	--

<p>eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;</p> <p>4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;</p> <p>5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;</p> <p>6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;</p> <p>7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;</p> <p>8) tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;</p> <p>9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;</p>	<p>Arvutimuusika. Tutvutakse heli ja selle omadustega ning eristatakse kõla ja kuju järgi akustilisi ja elektroonilisi muusikainstrumente. Tutvutakse arvutimuusika arengulooga ja selle loomise võimalustega.</p> <p>Muusikatööstus . Tutvutakse muusikatehnika arengulooga. Õpitakse tundma autorikaitse seadust ja autoriõigusega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).</p> <p>Maailma rahvaste muusika. Kuula</p>	<p><i>soul, funk, heavy rock jt.</i></p>	<p>võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. Muusika kuulamistestid.</p> <p>Muusikapala loomine kasutades erinevaid tehnilisi võimalusi.</p> <p>Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid, sh kodukohaga seotud kultuuriväärtuslikud ehitised, asutused jt. Arvamuse avaldamine / arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja artistide kohta.</p> <p>Digipädevused: Õpilane otsib infot ning uurib heliteoste autorite kohta, kasutades digivahendeid. Muusika leidmine YouTubest.</p>		
---	--	--	--	--	--

10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.

takse ja õpitakse valikuliselt tundma ja eristama Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika rahvaste muusikat.

Rokk- ja popmuusika süünd ja areng. Levimuusika Eestis. Kuulatakse ja võrreldakse rokk- ja popmuusika stiile, luuakse seosed levimuusika arenguga Eestis.

Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastus

	i suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.				
--	--	--	--	--	--

AINEVALDKOND: KUNSTIAINED**ÕPPEAINE: MUUSIKA****KLASS: 9. klass****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi**

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU	PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD	PRAKTILISED TÖÖD DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE	TAGASISIDESTA-MINE/HINDAMINE	ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED
TEEMA: LAULMINE					
Õpilane: 1) laulab ühe- ja/või mitmehäälseid laule klassitunnis, ansamblis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi	Repertuaar: Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Tutvutakse vaimuliku rahvalauluga. Laulab peast kooliastme ühislaulu: Eesti hümn, „Mu isamaa on minu	Intervall, akord, bassivõti, pentatoonika	Praktilised tööd: Ea- ja teemakohaste ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsete laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansamblis ja/või üksi <i>a cappella</i> ja/või saatega kasutades muusikalist kirjaoskust. II kooliastme ühislaulude kordamine.	Õpetaja hindab: intonatsiooni, loomulikku kehahoidu, hingamist ja selget diktsiooni.	Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.

<p>hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L. Koidula), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Saaremaa valss“ (R. Valgre / D. Vaarandi), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal);</p> <p>4) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.</p>	<p>arm“, „Jää vabaks, Eesti meri“, „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Laul Põhjamaast“, „Saaremaa valss“, „Mul meeles veel“, „Oma laulu ei leia ma üles“. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka</p>		<p>Osalemine koolikoori tegevuses.</p> <p>Digipädevused: Õpilane õpib tunnis leidma laulude sõnu erinevatelt veebilehtedelt. Leiab muusikanäiteid YouTubest. Otsib www.google.com vajalikku teavet. Oskab ühendada mikrofone või muid elektrilisi vahendeid tehnika ja programmidega.</p>		
--	---	--	--	--	--

teisi.
Tutvustatakse
laulupeo
traditsiooni,
kaasatakse
õpilasi
koolikoori.
Lauldakse oma
hääle omapära
arvestades
loomuliku
kehahoiu,
hingamise, selge
diktsiooni, puhta
intonatsiooniga
ja
väljendusrikkalt
ning
arvestatakse
esitatava
muusikapala
stiili, järgitakse
häälhoidu
häälmurdeperio
odil.

**Muusikaline
kirjaoskus.**

Kinnistatakse I
ja II kooliastmes
omandatud laulu
õppimist
toetavat

	<p>muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi. Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad: helivältused, rütmifiguurid ja pausid kaheksandiktakti mõõt laulurepertuaaris t tulenevalt; ühe võtmemärgiga helistikud C–a, G–e, F–d ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud D–h; rondo ja variatsioonivorm; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.</p>				
--	--	--	--	--	--

TEEMA: PILLIMÄNG

<p>Õpilane:</p> <p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti ja/või väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;</p> <p>2) musitseerib akustilisel kitarril või ukulelel esmaseid mänguvõtteid kasutades;</p> <p>3) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblesse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;</p> <p>4) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.</p>	<p>Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, arendatakse akustilise kitarril või ukulele akordmänguvõtteid.</p> <p>Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika</p>	<p>Keha-, rütmi- ja plaatpillid</p> <p>Mänguvõtted</p> <p>Noodi lugemisoskus</p>	<p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> <p>Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilised meloodilised küsimuse-vastuse motiivid.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Kitarri, ukulele või väikekandle mängimine laulude saateks.</p> <p>Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel.</p> <p>Digipädevused: Meloodiate mängimine erinevatel digitaalsetel rakendustel ja elektroonilistel pillidel.</p>	<p>Õpetaja hindab: mänguvõtteid pillidel, rütmioskust noodist mängimise oskust.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
---	---	--	--	--	---

	<p>ning džässmuusika vastu tuleks leida koolis ansamblimängu harrastamise võimalusi.</p> <p>Tutvutakse maailma rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikaga pillimängu kaudu.</p>		<p>Pillilugude kuulamine ja nende kaasa mängimine YouTube, FL, Studio või GarageBandis.</p>		
--	---	--	---	--	--

TEEMA: MUUSIKALINE LIIKUMINE

<p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb eri maade (Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika) rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu;</p> <p>2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu;</p> <p>3) leiab erinevaid muusikalise liikumise</p>	<p>Liikumistegevus i viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendid</p>	<p>Rütmid, 3-osaline lihtvorm, rondo, tantsustiilid.</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <p>Muusikavormi väljendamine loovliikumise või improvisatsiooni kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Valikuliselt balleti põhipositsioonide õppimine.</p> <p>Projektülesanne - džässmuusika stiilis</p>	<p>Õpetaja hindab:</p> <p>muusika tunnetust liikumise kaudu, julgust ja loomingulisust.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused:</p> <p>Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>
---	---	--	---	--	--

<p>viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm);</p> <p>4) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi (3-osaline lihtvorm, rondo).</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse</p>		<p>tantsukompositsiooni loomine.</p> <p>Digipäevused: Õpilane kasutab digitaalseid vahendeid omaloomingu rikastamisel.</p>		
--	--	--	---	--	--

	rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.				
TEEMA : MUUSIKALINE OMALOOMING					
<p>Õpilane:</p> <p>1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm;</p> <p>2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades;</p> <p>3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm);</p> <p>4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu;</p> <p>5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult. Luuakse iseseisvalt rütmilis-meloodilisi improvisatsioone e. Omaloomingu meloodia noodistamisel</p>	<p>Rütmilis-meloodilisi improvisatsioone Omalooming üksi ja ansamblis.</p>	<p>Praktilised tööd: Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust. Projektülesanded, nt stompide (muusika tegemine erinevate (olme)esemetega) loomine. Rühmatöös stompide filmimine ja neis mängitavate „pillide“ partituuri kirjutamine noodikirjutamise programmis. Laulutekstide loomine. Džässmuusika stiilis tantsukompositsiooni loomine.</p>	<p>Õpetaja hindab: Muusikalist kirjaoskust, julgust improviseerida, muusikapalade väljendust läbi liikumise.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>

rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.
Laulmine.
Luuakse erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.
Pillimäng.
Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja *ostinatosid* ning esitatakse neid üksi või rühmas.
Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.
Väikekandlel, plokkflöödil, kitarril või ukulelel esitatakse omaloomingut, kasutades õpitud mänguvõtteid.

Laulu-, tantsu või instrumentaalkompositsiooni loomine inspireeritult maailma rahvaste muusikast.

Digipädevused:

Helide salvestamine ja töötlemine omatiseadmega.
Helitöötlusprogrammi (näiteks Audacity) rondovormis muusika loomine, kus kasutatakse muusikalisi ja mittemuusikalisi helisid.

	<p>Liikumine. Muusikaloo illustreerimiseks kasutatakse liikumist vastavalt õpetaja teadmiste ja oskustele.</p> <p>Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakendustega.</p>				
TEEMA: MUUSIKA KUULAMINE					
<p>Õpilane:</p> <p>1) uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;</p> <p>2) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;</p> <p>3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile,</p>	<p>Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretide ja artistidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).</p> <p>Orkester. Muusikanäidete</p>	<p>Sümfooniaorkester, kammerorkester, puhkpilliorkester, rahvapilliorkester, džässorkester, dirigent, partituur, instrumentaalkontsert, sopran, koloratuursopran, metsosopran, alt, tenor, kontratenor, bariton, bass, libreto, lavastaja, aaria, retsitatiiv, koreograaf, improvisatsioon,</p>	<p>Praktilised tööd: Paaris- või rühmatöö: postri või esitluse koostamine valitud teema kohta. Eesti, Prantsusmaa, Itaalia ja Aafrika muusika eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. Džässmuusika stiilide eristamine, iseloomustamine,</p>	<p>Õpetaja hindab: Muusikapalade analüüsimisoskust, oskust eristada erinevate rahvaste muusikatradsioone ja oskust võrrelda erinevate maade muusikat.</p>	<p>Õppekohandamise võimalused: Varieeritud õppestrateegiad, individuaalne juhendamine, tehnoloogia intergreerimine, kohandatud hindamine ja koostöö.</p>

<p>lavamuusika žanre, muusika esituskoosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;</p> <p>4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;</p> <p>5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;</p> <p>6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;</p> <p>7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;</p> <p>8) teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga</p>	<p>abil tutvutakse orkestri kujunemise, liikide ja koosseisudega. Õpitakse tundma sümfooniaorkestri koosseisu ning paigutust. Tutvutakse Eesti (esindus)orkestri tega.</p> <p>Hääl. Tutvutakse hääleorganitega (hingamiseliinid, hääletekitajad, resonaatorid), hääle tekkimise protsessiga, häälemurde ning hääle hoidmise viisidega. Kuulatakse ning eristatakse hääleliike.</p> <p>Maailma rahvaste muusika: Itaalia,</p>	<p>bluus, gospel, spirituaal, <i>ragtime</i>, sving, filmimuusika, <i>soundtrack</i>.</p>	<p>võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. Ajatelje loomine: Eesti muusikateatrid (ühine või eraldi teater Vanemuine ja Rahvusooper Estonia); džässi kujunemine. Muusika kuulamistestid. Projektülesanne: video loomine ja helindamine infotehnoloogia vahendeid kasutades paaris- või rühmatööna. Projektülesanne: filmilõikude helindamine erinevate IT vahendite abil, oma arvamuse põhjendamine. Muusikapalade loomine kasutades erinevaid tehnilisi võimalusi.</p>		
--	--	---	--	--	--

<p>seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi;</p> <p>9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;</p> <p>10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskondades.</p>	<p>Prantsusmaa, Aafrika. Kuulatakse ning õpitakse tundma Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika muusikat.</p> <p>Muusikateater: ooper, operett, muusikal, ballett. Näidete abil õpitakse tundma muusikateatri nelja olulisemat alaliiki (ooper, operett, muusikal, ballett). Tutvutakse ooperi, opereti, muusikali ja balleti kujunemise looga ning kuulatakse olulisemate heliloojate (Giuseppe Verdi, Georges Bizet, Jacques Offenbach,</p>		<p>Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid, sh kodukohaga seotud kultuuriväärtuslikud ehitised, asutused jt.</p> <p>Arvamuse avaldamine / arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja interpreetide kohta.</p> <p>Digipädevused: Õpilane otsib infot ning uurib heliteoste autorite kohta, kasutades digivahendeid. Muusika leidmine YouTubest.</p>		
--	--	--	---	--	--

Andrew Lloyd Webber, Pjotr Tšaikovski jne) loomingut. Luuakse seosed lavamuusika arenguga Eestis.

Džässmuusika.

Tutvutakse džässmuusika kujunemise looga. Näidete abil õpitakse tundma džässmuusika põhijooni ja stiile.

Kuulatakse olulisemate maailma ja eesti džässmuusika heliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldut.

Filmimuusika.

Tutvutakse filmimuusika ajaloo etappidega. Kuulatakse (lauldakse)

olulisemate maailma ja eesti filmimuusikaheliloojate muusikat ning iseloomustataks e kuuldut.

Kontsert.

Korratakse kontserdikülasta ja hea käitumise tavaid.

Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.